

Bjørn Skog

Salafismens utvikling i Norge år 2000-2020: Islam Net og Profetens Ummah

Bacheloroppgave i Historie

Veileder: Monica Miscali

Mai 2021

Bjørn Skog

Salafismens utvikling i Norge år 2000-2020: Islam Net og Profetens Ummah

Bacheloroppgave i Historie
Veileder: Monica Miscali
Mai 2021

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for historiske og klassiske studier

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Dette studiet tar utgangspunkt i salafismens opprinnelse og utvikling i Norge. I sentrum av ideologien er de to norske organisasjonene Islam Net og Profetens Ummah, som begge praktiserer et salafistisk tankemønster. Vi skal se nærmere på organisasjonenes utvikling i forhold til hvilke salafistiske tolkninger de følger, deres frontfigurer, medlemstall, og retoriske tilnærming. Metoden for studiet er primært gjennom kvantitative analyser, nasjonale aviser, og i tillegg trekke inn tidligere forskning. Studiet vil strekke seg fra år 2000 til 2020 for å gi et klarere bilde av utviklingen, men vil primært oppholde seg fra 2008, hvor salafismen blir offentlig via Islam Net, frem til 2020. I tillegg til å få en forståelse for hva salafisme er, hvordan det har utviklet seg, og hvem som har utviklet det, skal bevegelsen av motstandsgrupper av islam (og derav salafisme) analyseres under samme periode. Dette for å se om det kan være en korrelasjon mellom salafismens synlige negative medieomtale, kan ha ført til islamofobisk tankesett i slike bevegelser. Det vil ses nærmere på ytterligere primærkilder og organisasjonenes hjemmesider og Facebook-grupper til nevnte miljøer. Vi vil også se på om salafismen og dens relativt høye mediedekning, til dels gjennom IS i nevnte periode (som kan knyttes til en salafistisk ideologi), kan ha påvirket norske muslimer og hvordan de ble sett på av samfunnet. Mot slutten av studiet ser vi på hvilken posisjon salafisme har i samfunnet. Her vil det vises til resultat fra analyse, diskuteres og avrundes med en oppsummering.

Abstract

This study is based on Salafism's founding and development in Norway. In the ideology's centre is the two Norwegian organisations Islam Net and Profetens Ummah, who both follow a Salafistic mindset. We will take a closer look on the organization's development in terms of their Salafistic interpretation, leading figures within the organisations, how many followers they have, and their rhetoric approach. The method of this study is primarily through quantitative analysis, national papers, and by involving earlier research. This study is between year 2000-2020 to give a clearer view of the development but will mostly focus around 2008, where Salafism for the first time reaches the public sphere thru Islam Net, and extends to 2020. By giving the reader an understanding of what Salafism is, how it has developed, and who has developed it, we will also analyse the opposition of Islam (and by that also Salafism) under the same period. The reason for this is to analyse whether there is a correlation between the negative attention Salafism got by the media, has led to more islamophobia and given rise to movements like this in Norway. The source for this will be homepages and Facebook-groups that is in this environment. We will also take a closer look at Norwegian Muslims and see if their position were affected when Salafism was a popular topic at every Norwegian media channel because of the situation around ISIS. At the end of the study, we will look at where Salafism stands in Norwegian society in 2020. We will look at the results from the analysis and discuss them before the study is round off with a summary.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	6
1.1 Disposisjon og struktur	6
2. Teori	9
2.1 Aktuell forskning og litteratur om salafisme.....	9
2.2 Metode.....	11
2.3 Definisjon av begreper.....	14
3. Hoveddel: Salafismens første steg, Islam Net og Profetens Ummah	16
3.1 Salafismen inntar Norge.....	16
3.2 Grunnleggelsen av Norges første offisielle organisasjon med salafistisk ideologi	17
3.3 Ny spire på salafismens tre i Norge.....	18
3.4 Norske IS-sympatisører i Profetens Ummah	19
3.5 Kvantitativ analyse av Profetens Ummah og Islam Net.....	20
4. Islamofobi, og unison motstand mot salafisme av norske muslimer.....	23
4.1 Norske motstandsgrupper mot religionen islam	23
4.2 IS vokste, og debatten i Norge vokste med dem.....	25
4.3 Norske muslimer ut mot IS, salafisme og enkeltpersoner i disse miljøene	26
5. Diskusjon: Utviklingstrend og år 2020.....	28
5.1 Salafismens utvikling – bokstavtro holdninger eller pragmatisk tilnærming?.....	28
5.2 «Salafismen er kommet til Norge for å bli»	30
6. Oppsummering	32
Referanseliste	34
Vedlegg	38

1. Innledning

Med sorte flagg, sorte klær, tildekkende ansikter, unisone rop, én finger i været, og i den andre hånden en kalashnikov. Slik frontet terrorgruppen Den islamske staten (IS) sine krigere, og som en farsott dukket de opp i nyhetsbildet i Norge og resten av verden rundt 2013.¹ De neste årene skulle terrororganisasjonen IS prege verden med en tilnærming til terror, vold og brutalitet man knapt hadde sett tidligere. Propagandavideoer, som viste både hvordan kalifatet deres *blomstret* og hva de gjorde med fiender, spredte seg som ild i tørt gress over sosiale medier.² IS hadde en religiøs tilnærming basert på en type salafismeideologi, som er inngangen til dette studiet. Ved å oppdage at aspekter med IS' måte å *se verden* på var til stede blant enkelte religiøse grupperinger i Norge dukket spørsmål opp. I spissen sto organisasjonene Islam Net og Profetens Ummah. I dette studiet vil det ses nærmere på en ideologi som dukket mer og mer opp i Norge ved IS' grunnlegging: salafisme. Hva er årsaken til at salafisme oppsto og utviklet seg i Norge? IS' terrorregime skapte uventede reaksjoner, hvor omkring hundre norske statsborgere reiste ned til Syria for å ta del i deres brutale krigsherjinger og følge deres ideologi.³ Organisasjoner, begreper og personer som var tilknyttet det nye fenomenet fikk stor mediedekning og skapte seg støttespillere, så vel som motstandere av fenomenet og dets tilnærming til religionen islam. Etter hvert som IS knyttet til seg kontroll over store landområder i Midtøsten, økte antall reisende til Syria i takt med dette. Dette studiet begrenser seg til tidsrammen fra år 2000 til 2020. Studiet vil i sin helhet starte i 2008, når det første klare salafistiske miljøet oppsto i Norge.⁴ Videre ville IS med sine grusomheter fungere som en tilrettelegger for utviklingen av enda en ny retning av salafisme, når en annen salafistisk tolkning oppsto i Norge. Mot slutten av oppgaven ses det nærmere på år 2020 og hvordan salafistiske miljø står i Norge, uten et like klart IS som ideal i Midtøsten.⁵ Studiet vil også se nærmere på en korrelasjon i hvordan tilsynelatende en økning av terrorhendelser, med et fokus om at islam som religion har spilt en negativ faktor, har blitt fulgt av en økning av medlemmer i konservative eller ekstremistiske muslimske miljøer i Norge. Den ser i tillegg på salafismens forhold til integrerte muslimer og deres utfordringer i denne perioden. Hovedfokuset i oppgaven vil sentrere seg inn mot konservative og ekstremistiske miljøer i Norge sett opp mot en salafistisk ideologi med bakgrunn i religionen islam.

1.1 Disposisjon og struktur

Studiens geografiske avgrensning er satt til Norge. Dette for å avgrense kildeomfanget og fordi norske forhold skal betone studiet. Hovedgrunnen til at man følger utviklingen gjennom de siste tjue årene er for å se utviklingen til selve begrepet salafisme, og for enten bekrefte eller avkrefte om dette er et relativt nytt fenomen i norsk sammenheng i avgrenset periode. Studiets hovedfokus vil ligge fra år 2008-2020. Dette fordi at under denne perioden vil vi se en mulig årsak til at salafisme som ideologi i Norge blir satt i søkelyset med spesielt fremrykningen til

---

¹ (Ali, 2015)

² (Hopperstad, 2014)

³ (Arntsen, 2021)

⁴ (Linge & Bangstad, 2020)

⁵ (Brekke, Sande, & Bredvei, 2019)

IS i Midtøsten som høydepunkt,⁶ og andre relaterte hendelser på internasjonalt plan.⁷ I denne perioden tilspisser situasjonen i Syria seg gjennom borgerkrig og terror som tilsynelatende ser ut til å ha påvirket enkelte av disse norske miljøene, både i forhold til medlemstall og medieoppmerksomhet. Salafismen som ideologi utvikler seg også i ulike retninger under denne perioden. I perioden tett opp mot 2010 og inn i hovedfasen av oppgaven vil man se at flere norske organisasjoner eller grupper opprettes på sosiale medier. Noen etablerer seg som tilsynelatende veldrevne organisasjoner, mens andre virker ustrukturerte.⁸ I perioden dukker også kritiske motstandsgrupper opp i Norge, som viser avsky mot IS, derav salafisme i tillegg til islam på generell basis. Det foreligger flere slike grupper i perioden før salafismen begynner å ta form i Norge, men siden oppgaven ser på årsaker til og hvordan salafisme har utviklet seg; ser vi på hva som rører seg i de aktuelle motstandsmiljøene i denne perioden, og da ikke før salafismen tiltrer. Gjennom etableringen av IS i 2013 til dens «storhetstid» med utnevnelsen av sitt eget kalifat i 2014,⁹ som den største milepæl, vil det som følge av dette ses på norske tilstander under nevnte periode. Samtidig vil det ses på de norske salafistiske organisasjonenes utvikling og medias oppfølging av dem. Salafistisk orienterte organisasjoner og enkeltpersoner gikk fra å være nærmest ukjente for folk flest til omtalte profiler i media i denne perioden.¹⁰ I sentrum av disse var Islam Net med leder Fahad Qureshi og Profetens Ummah med talsmann Ubaydullah Hussain. Hvem var disse organisasjonene? Hvem var disse frontfigurene? Under denne perioden reiste omkring hundre norske statsborgere ned til et krigsherjet Syria for å tilslutte seg IS.¹¹ Sammen med IS' strategiske bruk av propaganda i sosiale medier, deres ekstreme brutalitet, og nordmenns tilslutning til IS, fikk terrororganisasjonen stor medieoppmerksomhet her i Norge, og var med på å skape store debatter i beste sendetid på riksdekkende tv og i landets største aviser.¹² Studiet avgrenses gjennom å se på år 2020 og befatningen salafisme er i da. For hvordan så salafisme ut i Norge tolv år etter dens offentlige introduksjon?

Etter innledningen og disposisjon i kapittel 1, vil kapittel 2 presentere teori og metode. I kapittel 2 vil man fortrinnsvis få en innføring i tidligere forskning og litteratur direkte og indirekte om salafisme, og som videre har figurert i dette studiet. Videre anført av en metode del hvor det blir gitt en innføring i hvilke innsamlings-, utvalgs- og analysemetoder som har blitt anvendt i studiet.¹³ I tillegg gis det til slutt i dette kapittelet en definisjon av salafisme, og hvilke tolkninger av salafisme som finnes i Norge under perioden for dette studiet.

I kapittel 3 er hoveddelen hvor det analyseres funn som har blitt gjort av salafisme i Norge og det vil bli lagt frem resultater. Noe av dataen som er funnet blir presentert i tabeller. Kapitlet omhandler årsakssammenhenger bak salafismens opphav og utvikling i Norge. Det vil bli drøfting i hoveddelen der det har vært naturlig å trekke paralleller, og å sette ulike synspunkter, argumenter og refleksjoner opp mot hverandre.

---

⁶ (Ali, 2015)

⁷ (Brekke et al., 2019; Mogård, 2014; Olsen, 2012)

⁸ (Linge & Bangstad, 2020)

⁹ (Leraand, 2020)

¹⁰ (Zondag & Haugen, 2014)

¹¹ (Arntsen, 2021)

¹² ("Syria," 2021)

¹³ (Dalland, 2012)

I kapittel 4 ses det på retorikk og meninger fra motstandere av islam og salafisme, samt integrerte norske muslimer, og kritiske spørsmål som er gjort tidligere av forskere.

I kapittel 5 diskuteres det om salafistiske miljø i Norge kan ha en pragmatisk tilnærming til egen ideologi eller om den virkelig er så bokstavtro som den proklamerer selv. Her ses det på kritiske spørsmål fra tidligere forskning samt egne bemerkninger gjort gjennom studiet. Videre ses det i hvilken grad salafismen har befestet seg i 2020. Det vil også ses på om slike miljø står sterkere i 2020 enn det gjorde i 2008 da salafismen for alvor ble kjent i Norge.

I kapittel 6 avsluttes vi med en oppsummering, og en konklusjon hvor vi forsøker å svare på spørsmål som ble stilt innledningsvis. Samtidig ser vi på uløste gåter innenfor det salafistiske miljøet i Norge, og ser på spørsmål som kan knyttes opp imot videre forskning innenfor temaet.

2. Teori

2.1 Aktuell forskning og litteratur om salafisme

I denne delen vil det gis et innblikk i tidligere forskning og litteratur om salafisme, og som videre blir anvendt i dette studiet. Noe av arbeidet som skal belyses kan eksplisitt knyttes opp mot salafisme,¹⁴ mens annet arbeid har fokus på andre områder, men som likevel er sirklet rundt spørsmål knyttet til dette studiet.¹⁵ Teorier og begreper som blir anvendt i studiet vil presenteres nærmere i dette kapittelet.

Arbeidet til Viggo Vestel i boken «I gråsonen - Ungdom og politisk ekstremisme i det nye Norge»¹⁶ fremstår som en objektiv kilde til informasjon og forsøker ikke å avdekke hva som er «rette» eller «gale» synspunkter. Annen litteratur som gjennomgår konservative muslimske organisasjoner hvor salafisme er en fellesnevner er arbeidet til Marius Linge og Sindre Bangstad fra 2020 i boken «Salafisme i Norge : historien om Islam Net og Profetens Ummah».¹⁷ Boken viser til dyptgående kunnskap om studiets tema, og får frem både primære forskjeller i mellom organisasjonene Islam Net og Profetens Ummah, samt problemene som oppstår ved å skille noen av miljøene på enkelte plan. Nevnte bøker fungerer som sterke sekundærkilder for å belyse miljøenes visjoner, ambisjoner, religiøse standpunkt, problematikken rundt dem og antall medlemstall i miljøene. Man kommer i boken også inn på gruppenes opprinnelse samt utvikling. Linge og Bangstad publiserte i tillegg en vitenskapelig artikkel kalt «IslamNet-puritansk salafisme i Norge», og tar blant annet for seg etiske problemstillinger Islam Net har hatt i saker hvor deres egne retningslinjer i forhold til ideologien de følger ikke blir overholdt.¹⁸ Gjennom den kan man få et innblikk i gruppenes utvikling gjennom årene basert på et kritisk blikk av deres egen retorikk.

I fagfelleverderte Nytt Norsk Tidsskrift ble Anders G. Sveen og Einar Wigens «Salafisme på norsk» publisert i 2013.¹⁹ Artikkelen har vært behjelpelig mot å forstå de ulike religiøse retningene salafismen tar i Norge, og det er i deres arbeid man finner en kategorisering av disse ulike retningene definert av Bernard Haykel.²⁰ Denne kategoriseringen anvendes i studiet for å enklere skille forskjellene som er med på å føre til utviklingen. Annen litteratur knyttet til vår problemstilling er arbeidet til Lasse K. Grotdal.²¹ Grotdal skrev en masteroppgave om «Islam Net og deres dawa, formidling og tilpasning i norsk kontekst» i 2015 ved Universitetet i Oslo. Grotdal kom i sitt arbeid inn på at det var flere aspekter ved Islam Nets måte å arbeide på som kan ha hatt en radikaliserende effekt. Dette er interessant ved analyseringen av salafismens utvikling. I Grotdals forskningsarbeid kommer det frem at han mente at Islam Net hadde bygget opp et narrativ om at «kuffar» (de vantro) drev en *heksejakt* mot islam og muslimer. I tillegg hevdet de at media og flertallet av det norske samfunnet var grunnleggende islamofobiske. Grotdal mente at for muslimsk norsk ungdom som kanskje kjente seg igjen i noe av

---

¹⁴ (Grotdal, 2015; Linge & Bangstad, 2013, 2020; Vestel, 2016; Wigen & Sveen, 2013)

¹⁵ (Lundby, 2017; van Es, 2021)

¹⁶ (Vestel, 2016)

¹⁷ (Linge & Bangstad, 2020)

¹⁸ (Linge & Bangstad, 2013)

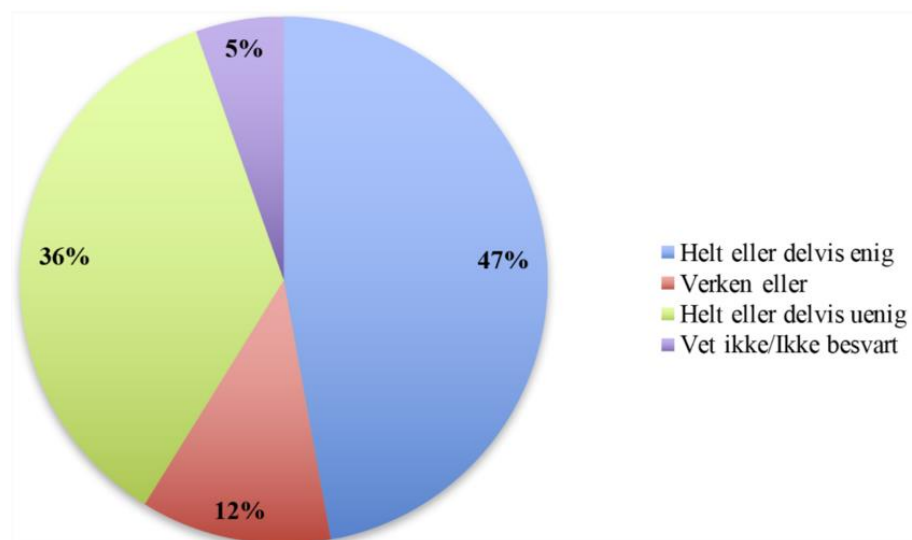
¹⁹ (Wigen & Sveen, 2013)

²⁰ (Wigen & Sveen, 2013)

²¹ (Grotdal, 2015)

undertrykkheten, utenforskapet og mediestormen som Islam Nets vil ha det til at muslimer møter, kan «dawa» (invitere til tro) ha gjort denne målgruppen mer eksponert mot å tiltrekkes til en mer radikalisert og hatsk holdning rettet mot det norske samfunnet.²²

I fagfelleurderte Norsk Medietidsskrift publiserte Knut Lundby interessante tall man kan knytte opp imot salafisme i «Mediebruk og konflikter om religion i Norge».²³ Her kom det frem interessante opplysninger fra hans arbeid hvor salafisme *kan* ha spilt en rolle. Han presenterte resultater fra en spørreundersøkelse som skulle vise hvordan nordmenn så på religionen islam. I tidsskriftet henviste Lundby til en undersøkelse som hadde blitt gjort i april 2015, ved navn «Conflicts in Mediatized Religious Environments. A comparative Scandinavian Study». Prosjektet hadde sitt grunnlag i å studere samfunnskonflikter som kunne knyttes til religion, hvordan slike hendelser ble tematisert og skildret i mediene, hvordan dette ble konsumert i sosiale media, i sosiale grupper og på individuelt plan av mennesker i samfunnet. Et av resultatene var at omtrent halvparten av de som tok testen så på islam som en trussel mot norsk kultur.²⁴ Dette er interessant da det er nærliggende å tenke at der kan være en korrelasjon mellom den negative mediedekningen rettet mot Islam Net og Profetens Ummah og resultatene i spørreundersøkelsen i den gitte perioden. I Lundbys forskning deler han brukerne av spørreundersøkelsen inn i kategorier. Alder, utdanning, brukere av massemedia og nettbrukere er noen eksempler på differanser som ble benyttet. Det kom frem at 40% av personer som defineres som «tunge nettbrukere» anser islam for å være en trussel mot norsk kultur. Videre presenteres tall for «tunge storbrukere av massemedia». Disse kategoriserer han som personer som daglig oppsøker et bredt omfang av medieplattformer og med høyere utdanning. I denne gruppen var det 45% som mente at islam er en trussel mot norsk kultur.²⁵

Figur 1. Utklipp fra spørreundersøkelsen til Lundby.²⁶

²² (Grotdal, 2015)

²³ (Lundby, 2017)

²⁴ (Lundby, 2017)

²⁵ (Lundby, 2017)

²⁶ (Lundby, 2017)

Argumentet med at salafistiske ideologistrømninger kan ha påvirket resultatene i spørreundersøkelsen, kan fremmes gjennom et annet relevant spørsmål i artikkelen. På spørsmål om «hvor ofte folk snakker om religiøs ekstremisme med andre» svarte seks av ti at de diskuterte dette med andre minst én gang i måneden. Ser man til to år tidligere, i 2013, vil man på Islam Nets egen hjemmeside finne betraktninger fra deres egne skribenter som kan samsvare med det negative bilde mot muslimer som spørreundersøkelsen gav. Etter en betent periode mellom Islam Net og Profetens Ummah, hvor media spilte den største rollen som plattform for å gi gruppene spillerom for å nå ut med sine ideologiske budskap, ble uenighetene mellom gruppene forsøkt kontekstualisert på Islam Nets hjemmeside. I et forsøk på å fremstille sine meninger i ideologiske saker samt rengjøre seg fra påstander rettet mot organisasjonen, trakk Islam Nets egen skribent inn paralleller til at Profetens Ummah, som hadde fått mye negativ medieomtale, kan ha vært en faktor til at Fremskrittspartiet, som Islam Net omtalte som «islamfiendtlige», kom inn i regjering samme året.²⁷ Organisasjonen insinuerte altså selv at all den negative medieomtalen kunne ha hatt en negativ påvirkning på måten man så på organisasjonen, og dermed også så på salafisme rundt denne perioden. Lundby oppsummerte norsk media og forholdet den var med på å gi nordmenn om islam slik: «Samtidig synes det rimelig å hevde at medienes konfliktorienterte framstilling av islam bidrar til den trussel mange nordmenn kjenner i møte med disse nye religiøse uttrykkene i norsk kultur.»²⁸

I et vitenskapelig fagfelleurdert tidsskrift presenterte Margaretha A. van Es hennes arbeid kalt «Norwegian Muslims denouncing terrorism; beyond ‘moderate’ versus ‘radical’?». ²⁹ Her pekte hun på noen av utfordringene vanlige norske muslimer opplevde i perioden hvor IS og deres salafismeideologi preget store deler av mediebildet i Norge. Van Es mente at ved å uttrykke seg offentlig mot terror, som for eksempel ved demonstrasjoner som ble gjort mot terror i Oslo i 2014,³⁰ ville norske muslimer skape en holdning fra andre samfunnsaktører om at muslimer på generell basis alltid blir nødt til å bevise at deres standpunkt er de samme som nordmenn flest og nasjonen, nemlig at de fordømmer terror.³¹ Ved å benytte seg av arbeidet til van Es og nevnte Lundby vil man få et inntrykk av hvordan utviklingen av salafisme og stor mediedekning rundt dette kan ha påvirket andre muslimske miljøer som var integrerte i Norge.

2.2 Metode

Det har blitt utarbeidet flere kvantitative analyser for å forstå utviklingen av salafisme i Norge klarere.³² Her har man ordnet en konkret utvalgsmetode av nøkkelbegrep som kom frem fra tidligere forskning og egne analyser blitt anvendt. Data for den kvantitative analysen har blitt hentet fra Nasjonalbiblioteket (Vedlegg 1) I tillegg til konkrete søkeord har man hatt en strukturert detaljføring over årstall, i tillegg til selektering av bøker, aviser og tidsskrift som har

---

²⁷ (Islam Net, 2013)

²⁸ (Lundby, 2017)

²⁹ (van Es, 2021)

³⁰ (Kristoffersen & Hirsti, 2014)

³¹ (van Es, 2021)

³² (Dalland, 2012)

fått egne kategorier i resultatet av analysene. I de kvantitative analysene vil man også se på sentrale begreper, i tillegg til salafistiske organisasjoner og profiler i miljøene som kan være med som et ledd på å besvare spørsmålene i innledningen av oppgaven. Det vil ses nærmere på hvordan bøker, aviser og tidsskrift i Norge har tatt en økt interesse for dette relativt nye begrepet og fenomenet. Analysen vil dermed være med på å danne et grunnlag for å se i hvilken retning det norske samfunnet har vært på vei de siste tjue årene (Vedlegg 1) Resultatet for dette arbeidet er vist i figur 1, figur 2 og figur 3. Det som kan fremstå som en ulempe i forhold til denne kvantitative analysen er at den nødvendigvis ikke vil være 100% korrekt. Søkeord kan ha hatt et bredere nedslagsfelt enn hva som er utgangspunktet for dette studiet. Da tid og ressurser ikke strekker til for å saumfare alle treff er dette viktig å ha i bakhodet når man studerer resultatene fra analysen.³³ Annen anvendt datainnsamling har med ett unntak blitt hentet fra elektroniske aviser på nasjonalt nivå.³⁴ Argumenter for bruk av denne metoden er fordi undertegnede mener at for å se til utvikling må man åpenbart bruke aviser, siden Norges største riksdekkende medier i denne perioden hadde interesse for salafismen, og den var oppe til debatt rundt en rekke samfunnsaktuelle hendelser. Når man skulle se til utvikling ble media et godt bilde for hvordan salafismen utspilte seg i denne perioden. I tillegg kan man ved å se til resultat av den kvantitative analysen se at aviser skrev klart mest om fenomenet i forhold til bøker og tidsskrift, dette er enda et argument for å bruke dem i studiet. Aviser har derimot ikke blitt anvendt ukritisk som kilde. Utvalgte medier er valgt med bakgrunn i mediehusenes størrelsesomfang. Av nettaviser har VG og NRK vært de mest aktuelle, etterfulgt av nettaviser som Aftenposten, Nettavisen og Dagsavisen med flere. Dette har vært et forsøk i å unngå å bruke kilder med *fargede* meninger som kan skinne frem i artikkelen, hvor for eksempel bakgrunn, religionstilhørighet eller politisk ståsted fra skribent eller redaksjon som helhet kan skildres gjennom teksten. En hake ved å bruke medier som kilder er at aviser og medier har til hensikt å skape overskrifter og «klikk» i sine saker. Det har derfor vært viktig for undertegnede å vise kildekritikk overfor nevnte artikler da dem har blitt anvendt.³⁵ Likevel har undertegnede ment at viktigheten av å ha dem med har vært essensiell, nettopp fordi media følger salafismen med argusøyne over flere år, og fungerer med det som en av hovedpilarene til salafismens utvikling i Norge.³⁶ Viktigheten av å ha et større kildeomfang for oppgaven har også resultert i at nyhetsdekkende aviser har vært viktig i så måte. Dette fordi salafisme er såpass «nytt» i Norge i historisk sammenheng, som igjen gjør at forskningsområder ikke nødvendigvis er helt kartlagt. Litteratur om salafisme i Norge har enda en relativt liten kvantitet.³⁷ Dette har fungert som inspirasjon for å arbeide systematisk og nøye med funn under dette studiet. I studiet vil man også kunne se en annen metode når det kommer til innsamling av data, gjennom arbeidet rettet opp imot primærkilder. I det som har vært tidkrevende arbeid har man sett til en annen utvikling av det norske samfunnet i perioden hvor salafisme trer frem, nemlig motstandere av islam og derav salafisme.³⁸ Her har man gjennomgått en rekke Facebook-grupper som ble stiftet under

---

³³ (Dalland, 2012)

³⁴ (Aftenposten, u.å.; CNSNews, 2021; Dagsavisen, 2021; Nettavisen, 2021; NRK, 2021; TV2, u.å.; Utrop, u.å.; VG, 2021)

³⁵ (Dalland, 2012)

³⁶ (Stokke, 2015)

³⁷ (Linge & Bangstad, 2020)

³⁸ (Step & Aakermann, 2014)

perioden hvor salafisme var aktuelt i media. I disse gruppene har det blitt sett nærmere på grunnlegelsesdato, medlemstall, dens utvikling, aktivitet og hva som ytres i kommentarfelt om islam så vel som salafisme og dens talsmenn.³⁹ I tillegg har man sett nærmere på hjemmesiden til det som må betegnes som den største og mest offentlige motstanderorganisasjon av salafisme i Norge: Stopp islamiseringen av Norge (SIAN). Dette for å se til hvilken retorikk de bruker i kampen mot islam.⁴⁰ Samme tilnærming er anvendt i arbeidet om en av hovedorganisasjonene for salafisme i Norge: Islam Net. Da man har gått inn på deres hjemmesider for å se til retorikken de bruker opp imot sine lesere og besøkende.⁴¹ Ved å ha brukt Facebook-grupper som kilde er undertegnede klar over at man har åpnet en stor og tidvis utømmelig kilde, siden grupper på slike nettsider finnes i hopetall. Derfor må det tas høyde for at man kan ha oversett grupper eller annen relatert kunnskap overfor dette studiet. Imidlertid er innhentet informasjon tilstrekkelig for å vise til en annen side av samfunnet som var, og er i utvikling når det kommer til salafistiske motsetninger, og samtidig være med på å nyansere utviklingen.

Ved inngangen til studiet lå det et ønske om å også arbeide kvalitativt med forskningen. Det har blitt forsøkt å komme i kontakt med det som i tidligere forskning har blitt omtalt som «en somalisk-dominert moskémenighet med salafistisk orientering».⁴² Det har lyktes for undertegnede å komme i kontakt med denne moskéen, men spørsmål relatert til dette studiet har blitt unngått å svare på. I tillegg har man henvendt seg til personer som har jobbet med salafisme i Norge tidligere, men ingen av dialogene har vært relevant for dette studiet. Dermed stoppet studiets kvalitative tilnærming.⁴³ Oppgaven som helhet utgjør likevel et bredt omfang av innsamlingsmetoder av data og gjennomgår ressurskrevende analysemetoder. Dette gjør at man som leser kan få et innblikk av kompleksiteten i salafismens utvikling, og se dens utvikling fra flere perspektiver, som igjen kan være med på å danne et bedre grunnlag for å ta et standpunkt til salafismen i Norge. Tidligere forskning har i tillegg blitt nøye analysert og et systematisk selektert utvalg har blitt brukt opp imot mitt eget studie.⁴⁴ Her har man arbeidet med informative bøker, fagvellevurderte tidsskrifter samt artikler. De som er mest hyppigst anvendt eller fremsto som interessant for egen problemstilling er nevnt i innledningen i kapittel 2.1. Noe av arbeidet som er utført tidligere er oftest relatert til andre samfunnstendenser i Norge i gitte periode, og er derfor kun i perioder treffende for egen problemstilling. Likevel kan tidligere arbeid fungere som årsakssammenhenger til salafisme, og man får en bedre forståelse for utviklingen av ideologien og dens utbredelse i Norge.⁴⁵ Denne studiens nøysomme utvalgte forskning og litteratur utgjør store deler av historiografien og fungerer som kompletterende arbeid.

---

³⁹ ("Norge fritt for islam," 2015; "Vi krever shariah forbud i Norge | Facebook," 2014)

⁴⁰ ("Styret | Stopp islamiseringen av Norge (SIAN)," u.å.)

⁴¹ ("Islam Net - Det Islamske Nettverk," u.å.)

⁴² (Linge & Bangstad, 2013)

⁴³ (Dalland, 2012)

⁴⁴ (Dalland, 2012)

⁴⁵ (Grottdal, 2015; Linge & Bangstad, 2013, 2020; Vestel, 2016)

2.3 Definisjon av begreper

Salafisme er en komplisert ideologi med flere forskjellige retninger. En salafist på generell basis er en som ser opp til de tre tidligste generasjonene av muslimer etter profeten Muhammed. Salafisme refererer til «as-salaf as-salih» som kan oversettes til «de rettroende forfedrene».⁴⁶ Innenfor salafisme finnes det derimot flere forskjellige tolkninger.⁴⁷ Oppgaven tar høyde for Vestels definisjon, som forklarer begrepet enkelt og konsist.⁴⁸ Deretter brukes Wigen og Sveen tematikk for å få kategorisert ulike tolkninger av salafismen som er å finne i Norge under den gitte tidsperioden.⁴⁹

Salafisme kan ifølge Vestel forstås som en form for «(sunnibasert) islamisme».⁵⁰ Ideologien baserer seg på et ønske om å følge religionen islam på en puritansk måte, og den ser opp til de tre tidligste generasjonene av muslimer og deres levemåte som et ideal. Grunnlaget for det er at salafister anser denne som de reneste og mest like generasjonene for hvordan profeten Muhammed levde. Salafister ønsker at religionens tekster og lovverk – som for eksempel sharia, skal ha overordnet autoritet over samfunnet i sin helhet. Dette gjelder både på kollektivt nivå som for eksempel innenfor politikk, men også ned til individuelt nivå som for eksempel hvordan du skal kle deg. En salafist mener i høy grad at muslimer bør vende tilbake til religionens grunnlagstekster som er Profetens Sunna og Koranen, og dermed følge livet og tradisjonen til profeten Mohammed. Likevel er det flere ulike måter å tolke disse tekstene på, og to av dem har vært anvendt i Norge.⁵¹ Derfor vil det ses nærmere på tolkningene av salafisme som benyttes i Norge.

Den første tolkningen som salafismen defineres som i Norge er «opplysnings-salafisme». Den har som fokus i å gi opplæring til individer om den rette tolkningen av islam. På denne måten kan de korrigere eventuelle avvik i hendelser de ser på som feil. Dette kan variere fra alt mellom religiøse aktiviteter til hendelser på personlig plan som for eksempel økonomi, ekteskap og oppdragelse av barn, samt korrigeringer i vennekretsen muslimer bør oppholde seg rundt. Et fokus på å oppnå rituell renhet er viktig for gruppen under denne kategorien. Den blir sett på som svært konservativ i sin tolkning av islam.⁵² Den andre tolkningen som dukker opp i Norge, er «jihadi-salafisme». Denne retningen av salafisme ser på vold som det største virkemiddelet for å vinne frem sin egen ideologi mot den eksisterende politiske orden.⁵³ De som går under denne kategorien, er ofte inspirert av voldsforherliggende ideologiske strømninger innenfor klassisk islamisme.⁵⁴ Et skille mellom dem og opplysnings-salafisme er at jihadi-salafisme som oftest oppfordrer til vold, mens opplysnings-salafisme ikke er like klar på dette punktet. Likevel

---

⁴⁶ (Stokke, 2015)

⁴⁷ (Linge & Bangstad, 2013)

⁴⁸ (Vestel, 2016)

⁴⁹ (Wigen & Sveen, 2013)

⁵⁰ (Vestel, 2016)

⁵¹ (Vestel, 2016)

⁵² (Wigen & Sveen, 2013)

⁵³ (Wigen & Sveen, 2013)

⁵⁴ (Leraand, 2020)

vil man finne flere likhetstrekk i måten de ønsker at samfunnet skal styres på, og i måten person til person skal leve på.⁵⁵

«Opplysnings-salafisme» og «jihadi-salafisme» er anvendt etter definisjoner beskrevet av Haykel.⁵⁶ Haykel gir også en innføring i en kategori under salafisme han definerer som aktivistisk-salafisme. Denne vektlegges ikke i større grad annet enn ved å nevne den. Dette fordi Islam Net og Profetens Ummah, som var og er Norges største aktører når det gjelder salafisme, i grove trekk tar utgangspunkt i hver sin tolkning, nemlig i opplysnings-salafisme (Islam Net) og jihadi-salafisme (Profetens Ummah).⁵⁷ Linge og Bangstad skiller gruppenes tolkning av ideologi ved at Islam Net hadde en «sosialkonservativ islamisme», mens Profetens Ummah overholdt en «militant salafisme».⁵⁸

---

⁵⁵ (Wigen & Sveen, 2013)

⁵⁶ (Haykel, 2009)

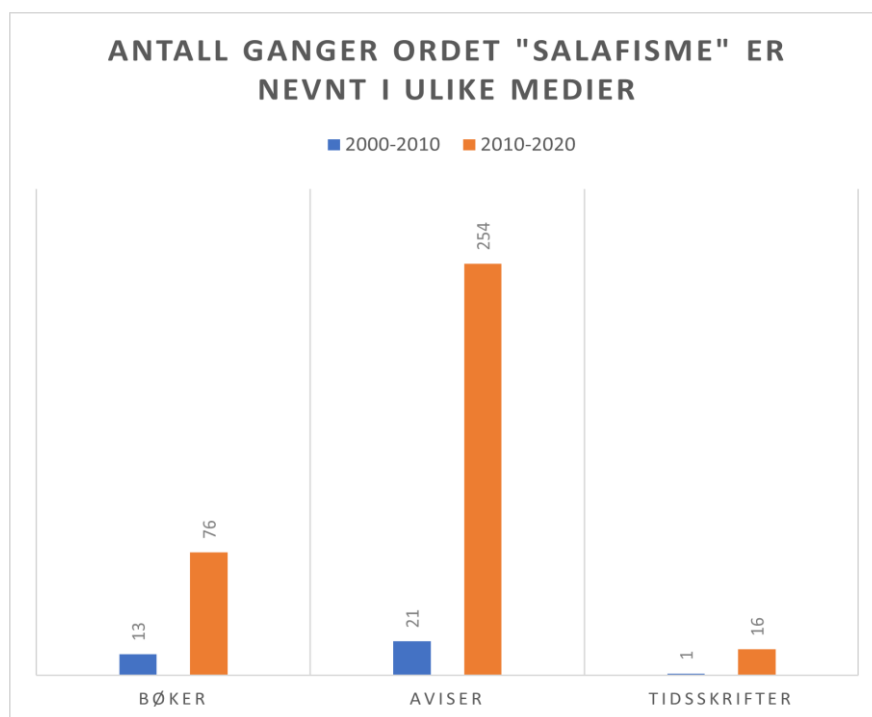
⁵⁷ (Wigen & Sveen, 2013)

⁵⁸ (Linge & Bangstad, 2020)

3. Hoveddel: Salafismens første steg, Islam Net og Profetens Ummah

3.1 Salafismen inntar Norge

Ordet «salafisme» er nevnt i bare én bok fra år 1900 til 2000 i kilder hvis vi ser på informasjon hentet fra Nasjonalbiblioteket (Figur 2; Vedlegg 1). Dette understreker at salafisme som begrep og ideologi er et relativt nytt fenomen i Norge. Ved å videre bruke data tilgjengelig fra nasjonalbiblioteket, kan man se at i norsk sammenheng har salafisme som begrep vært lite nevnt i bøker, aviser og tidsskrift fra 2000 til 2010. I en slik kvantitativ analyse kan man se utviklingen til salafisme i Norge, og skaffe seg et innblikk i dens popularitet, utvikling og mediedekning. Ved å sette den opp mot den neste 10-års perioden: altså 2010 til 2020 kan man sammenligne data og se til en utvikling som resulterer i en økende grad av at begrepet har blitt anvendt.

Figur 2. Diagram laget etter datainnsamling (vedlegg 1) i Nasjonalbiblioteket fra år 2000-2010 og 2010-2020.

Figur 2 viser en tydelig økning i å nevne ordet «salafisme», og dermed er norsk media, fagfolk og forfattere med på å belyse ideologien. Man kan nærmest fastslå at gjennom de siste tjue årene har salafisme som begrep utviklet seg fra å være ikke-tilstedeværende, til å skape seg et navn, og bli skrevet bøker om, samt skrives om i aviser i samfunnsaktuelle saker og fremstilles i tidsskrift i Norge.

3.2 Grunnleggelsen av Norges første offisielle organisasjon med salafistisk ideologi

I 2008 ble det av et knippe ingeniørstudenter ved Høgskolen i Oslo grunnlagt en organisasjon ved navn Islam Net.⁵⁹ Organisasjonen regnes fortsatt som svært konservativ i sin lære, og selv om organisasjonens øverste medlemmer selv ikke omtaler seg som salafister er det en betegnelse brukt av forskere, forfattere og media.⁶⁰ Islam Net fikk tidlig rettet et negativt søkelys på seg av media i løpet av sine første år som ny organisasjon. De støttet en rekke kontroversielle saker sett fra en norsk stats perspektiv, som knyttet seg til en salafistisk tolkning av islam. Blant dem støttet de steining ved utroskap og avkutting av hender ved tyveri som straffemetode.⁶¹ I sine første år leide organisasjonen inn kontroversielle muslimske lærere fra andre land som foredragsholdere. Disse forfektet en islam som skapte reaksjoner. På sine konferanser ga Islam Net personer som innehadde meninger som blant annet var for dødsstraff for frafalne muslimer, retten for en mann å slå sin kone og konvertitter som skal ha blitt beskyldt for å oppfordre muslimer til å dø i «hellig krig» et talerør.⁶² Organisasjonens grunnlegger og leder het(er) Fahad Qureshi. Qureshi kan ses på som en av de største bidragsyterne til at begrepet salafisme fikk medieomtale, og at utviklingen til ideologien bet seg fast i norsk samfunn i enkelte steder av landet. Islam Net hadde bare få år etter sin grunnleggelse utviklet seg til å bli den største muslimske ungdomsorganisasjonen i Norge med flere tilholdssteder i landet.⁶³ Oslo anses som hovedarenaen for organisasjonen, men også byer som Bodø og Tromsø hadde utviklet sine egne avdelinger med tilknytning til Islam Net i Oslo. Selv om et salafistisk miljø tilsynelatende hadde etablert seg i Tromsø i 2010 og Bodø noe senere, kan det se ut til at aktivitetsnivået og medlemstallene på de respektive stedene var svært lavt. Tromsø hadde for eksempel i 2013 omkring 10 medlemmer, anslo Linge og Bangstad.⁶⁴ I 2016, åtte år etter sin opprinnelse, hevdet Islam Net selv at de hadde rundt 2000 betalende medlemmer, i tillegg til 12 000 «venner» på Facebook.⁶⁵ På deres hjemmeside omtaler de seg selv slik: «Islam Net er en av de største og mest aktive muslimske dawah-organisasjoner i Norge. Organisasjonen ble grunnlagt i 2008 og har utviklet seg mye siden da. Vår visjon er å gjøre informasjon om islam tilgjengelig for storsamfunnet. Vi jobber for å tilby en riktig forståelse av islam gjennom dawah (dvs. å invitere til tro), undervisning, media og politisk engasjement.»⁶⁶ Ser man på forskningen til Haykel og hans definisjon av begreper,⁶⁷ kan man som tidligere nevnt dra flest paralleller til Islam Net, deres ideologi og egen fortolkning om seg selv opp imot å være «opplysnings-salafister». Deres fokus er å opplære individer til rituell renhet og korrigere dem fra eventuelle avvik som ikke passer inn i deres ideologi og som ikke følger den «rette» lære.⁶⁸ Dette kan være alt fra personlige, familiære, sosiale, moralske, politiske og økonomiske spørsmål. På deres egen hjemmeside finner man for eksempel slike

---

⁵⁹ (Vestel, 2016)

⁶⁰ (Islam Net, 2016)

⁶¹ (Alzahagari, 2013)

⁶² (Johnsen & Haugsbø, 2010)

⁶³ (Stokke, 2015)

⁶⁴ (Linge & Bangstad, 2013)

⁶⁵ (Vestel, 2016)

⁶⁶ ("Islam Net - Det Islamske Nettverk," u.å.)

⁶⁷ (Haykel, 2009)

⁶⁸ (Sveen & Wigen, 2013)

forum hvor spørsmål i nevnte kategorier blir stilt og besvart.⁶⁹ Nyheter av internasjonal karakter gjorde at Islam Net ble enda mer eksponert, samtidig som en ny tolkning av salafisme tok sine første steg i Norge.⁷⁰

3.3 Ny spire på salafismens tre i Norge

På grunnlag av overnevnte hendelser og utviklingen Islam Net hadde, kan man si at organisasjon vokste raskt de første årene sammen med dens religionstolkning. Dette som følge av at salafisme vokste relativt raskt de første årene, da organisasjonens tolkning av islam fikk et tusentalls tilhengere i det norske samfunnet.⁷¹ I stor grad var det Islam Net som var årsaken til utviklingen.⁷² I disse første årene hvor salafismen i Norge var i gang med å utvikle seg begynte terrororganisasjonen IS å forme seg i Syria og Irak.⁷³ Dette er en gruppe man betegner som jihadi-salafister og dermed brukte norsk media kilder de hadde tilgjengelig for å forklare hvordan IS retorikk kunne appellere til enkelte norske statsborgere. Islam Nets leder Qureshi ble en populær skikkelse for å belyse dette i norske debatter, intervjuer og aviser.⁷⁴ Qureshis egen organisasjon, deres ideologi og tankesett ble naturligvis i denne perioden også sett nærmere på, noe som gjorde at salafisme som ideologi stadig ble debattert angående andre sammenhenger i samfunnet.⁷⁵ Det er derfor også grunn til å tro at dette var en faktor i at organisasjonen hadde størst oppslutning i de første årene. Under denne perioden samlet Islam Net sine største besøkstall når de avholdt arrangementer, sammenlignet med noen år senere. Under Linge og Bangstads sitt arbeid med boken bygget de opp om dette argumentet ved å fysisk selv møte opp på disse arrangementene og estimere antall besøkende.⁷⁶

De første årene etter opprettelsen møtte Islam Net stor kritikk i media og i samfunnsdebatter. De uttrykte på sin hjemmeside at de ønsket å «Renvaske islams navn og vise at islam er en fredelig religion som tar sterk avstand fra terror.»⁷⁷ Mer kritikk oppsto da enkelte medlemmer av organisasjonen forflyttet seg mellom dem og en annen gruppe med en annen tolkning av salafisme som sin ideologi - Profetens Ummah (som oppsto i 2011).⁷⁸ I tillegg deltok medlemmer på enkelte av hverandres seminarer og demonstrasjoner.⁷⁹ Man kan derfor si at til tross for uttalelser offentlig om uenighet i trosgrunnlag, ideologi og tankesett, fantes det medlemmer innad i miljøene som ikke fikk helt grep i forskjellene og fant likhetstrekk mellom Islam Net og Profetens Ummah. Begge organisasjoners frontfigurer prøvde i dette tidsrommet å distansere seg fra hverandre, og med det var utviklingen tydelig; en annen tolkning av salafisme var på trappene.

---

⁶⁹ ("Hva er straffen for en som spiser under ramadan?," 2014)

⁷⁰ (Alzahagari, 2013; Carlsen, 2013; Grotdal, 2015; Linge & Bangstad, 2020)

⁷¹ (Linge & Bangstad, 2020)

⁷² (Vestel, 2016)

⁷³ (Ali, 2015)

⁷⁴ (Carlsen, 2013)

⁷⁵ (Skarvøy, 2013)

⁷⁶ (Linge & Bangstad, 2020)

⁷⁷ ("Islam Net - Det Islamske Nettverk," u.å.)

⁷⁸ (Linge & Bangstad, 2020)

⁷⁹ (Linge & Bangstad, 2020)

3.4 Norske IS-sympatisører i Profetens Ummah

I 2011 ble det opprettet en gruppe på Facebook ved navn Profetens Ummah. Gruppen hadde i norsk målestokk noe som må anses som svært radikale holdninger ovenfor demokratiet som de levde under. Samtidig uttrykte organisasjonen seg angående en rekke samfunnsaktuelle hendelser og fremsto som ekstremt radikale.⁸⁰ Dette kan utvilsomt ses på som en videreutvikling av salafisme i Norge, tre år etter dens noe offisielle inntreden i landet. Tolkningen av salafismen Profetens Ummah benyttet seg av var en ny retning, og appellerte på flere områder til andre aspekter ved livet enn Islam Net. I boken til Linge og Bangstad ble utviklingen av “salafisme” og “jihad-salafisme” i Norge fulgt grundig. Linge og Bangstad så nærmere på hvilke mennesker disse miljøenes retorikk og væremåte appellerte til, og hvem som hadde lettest for å tilknytte seg til dem: “I Europa har først og fremst salafismen tiltrukket seg ungdom og unge voksne med innvandrerbakgrunn, men også et stort antall unge konvertitter. Et av salafismens fortrinn på det religiøse «markedet» er at bevegelsen markedsføres og oppfattes som en global bevegelse som er i besittelse av en “universell islamsk sannhet” løsrevet fra enhver lokal kultur”.⁸¹ Organisasjonens talsmann, med Ubaydullah Hussain i spissen,⁸² fremsto blant annet som tilhengere og sympatisører til terrorgruppen IS sin ideologi og støttet deres handlinger som kom frem i media under Syria-krigen.⁸³ Organisasjonens religiøse syn kunne betegnes som et «jihadi-salafistisk» syn.⁸⁴ Flere av medlemmene i organisasjonen reiste ned til Syria for å selv slutte seg til IS.⁸⁵ I kjølvannet av dette ble flere senere fengslet for sitt samarbeid med IS, sine handlinger og sine ytringer.⁸⁶ Organisasjonen kunne fra utsiden ses på som en noe ustrukturert og lite hierarkisk gruppe, og dens medlemmer og Facebook-gruppe nådde i utgangspunktet ut til en svært liten andel av Norges befolkning når det kom til religiøse premisser.⁸⁷ Etter hvert som situasjonen i Syria og Irak tiltok med tanke på IS’ krigføring og dette preget nyhetsbildet i Norge, skapte organisasjonen seg mye medieomtale gjennom sine kontroversielle uttalelser. Organisasjonen fortsatte å få jevnlig medieomtale og opprettet en hjemmeside. Dette kan ses på som faktorer som var med på å skape et større publikum, og dermed også gi grobunn i at salafisme som begrep utviklet seg til å bli mer kjent i denne perioden. På denne hjemmesiden som siden er stengt ned, fikk man et inntrykk av organisasjonens syn på jihad (oversettes til «hellig krig for islam»)⁸⁸: «Jihad er en av de beste gjerningene man kan utføre i Islam, og redningen for vår Ummah ligger i å praktisere denne forpliktelsen. I tider som dette, når muslimske land er okkupert av de vantro kuffar og mushrikeen, når fengslene ved tyrannene er fulle av muslimske mujahideen, når Allahs lov er fraværende fra denne verden og når islam blir angrepet i et forsøk på å utrydde den, så blir jihad obligatorisk for enhver muslim. Jihad må praktiseres selv av barnet, selv om foreldrene nekter, av kona, selv om mannen nekter, og av en som har gjeld, selv om låneren ikke godtar.»⁸⁹ Dette tydeliggjør en ny tolkning innenfor salafisme som ideologi i Norge.

---

⁸⁰ (Olsen, 2012)

⁸¹ (Linge & Bangstad, 2020)

⁸² (Tálos, 2016)

⁸³ (Islam Net, 2013)

⁸⁴ (Wigen & Sveen, 2013)

⁸⁵ (Arntsen, 2021)

⁸⁶ (Svendsen, 2019)

⁸⁷ (Larsen, 2017)

⁸⁸ (Sveen & Wigen, 2013)

⁸⁹ (Vestel, 2016)

Til tross for en økende trend i mediedekningen i norske tabloider fra år 2012 (Figur 3), var det en svært liten andel norske muslimer som offentlig støttet Profetens Ummah ideologi, eller ble medlem av organisasjonen.⁹⁰ Man kan derfor være tilbøyelig til å trekke slutninger til at salafisme og i dette tilfelle «salafi-jihadisme» som ideologi ikke var eller er veldig populær blant norske muslimer. Dette til tross for stor publisitet om denne ideologien (Figur 2; Figur 3) Det finnes ingen helt presise tall på hvor mange medlemmer Profetens Ummah hadde, men i arbeidet til Linge og Bangstad forsøkte de å estimere ved å se til arbeid utført av Brynjar Lia og Petter Nesser: "Det er vanskelig å anslå nøyaktig hvor mange norske muslimer som sympatiserte med Profetens Ummah. Gruppen ble dannet på Facebook og "likt" av over 2000 brukere før siden ble stengt i august 2014".⁸¹ Selv om dette tallet er basert på at mennesker har "likt" gruppen, må man være kritisk til å definere disse som medlemmer eller sympatisører. Her må man ta høyde for at flere bare er nysgjerrige på hva som rører seg i slike miljø. Denne tolkningen kan støttes videre ved å se til vinteren 2012. Da demonstrerte Profetens Ummah utenfor den amerikanske ambassaden etter det som ble beskrevet som en «islamfiendtlig» YouTube-film hadde blitt publisert av en egyptisk-amerikansk koptisk aktivist. På dette planlagte arrangementet fastslås det at omkring 100 mennesker møtte opp. Antirasistisk senter anslo i 2014 at gruppens deltagere var mye mindre enn dette: "En kjerne på 15-20 personer" og "70-80 støttespillere" i tillegg til "et høyere antall sympatisører". Dette ble også senere bekreftet av en av gruppens medlemmer.⁸¹ Noen år etter opprettelsen av Profetens Ummah var utviklingen klar; enda en retning innenfor salafisme hadde tilsynelatende etablert seg i Norge. Som nevnt hadde det tidvis vært glidende overganger mellom individer i Islam Net og Profetens Ummah. Linge og Bangstad forklarte noen av årsakene til det: «På tvers av ulike fraksjoner innenfor salafismen inneholder bevegelsen tydelige ekspansive, utopiske og sekteriske elementer. Både Islam Net og Profetens Ummah forfekter ideer om et islamsk idealsamfunn, dommedagsprofeteier og intoleranse overfor muslimer og ikke-muslimer. For noen enkeltpersoner har disse sammenfallende ideologiske fellestrekkene gjort veien fra den ene til den andre gruppen lettere.»⁹¹ Ved neste kapittel skal vi se på hvor mye som ble skrevet om organisasjonene og deres frontfigurer.

3.5 Kvantitativ analyse av Profetens Ummah og Islam Net

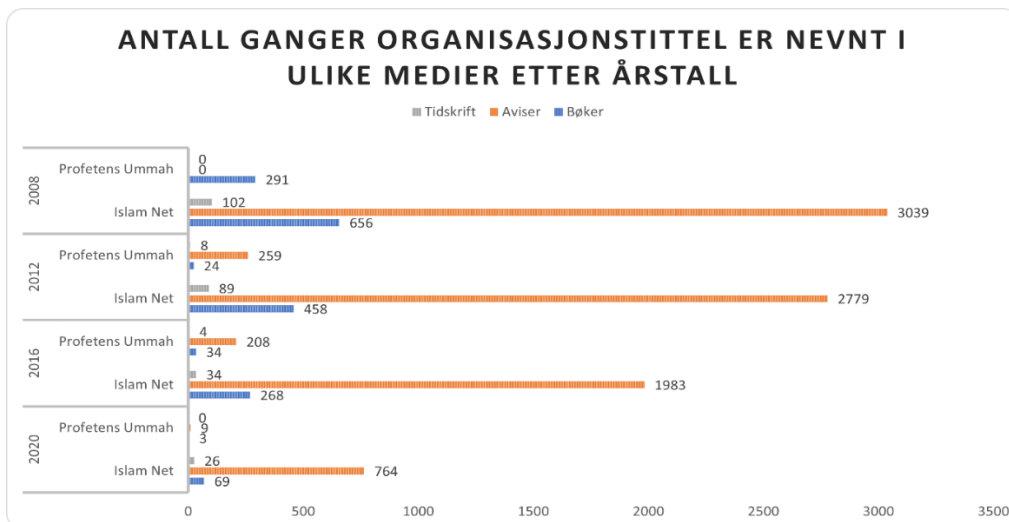
Sett opp mot grunnleggelsen av Islam Net i 2008 og Profetens Ummah i 2011, kunne man se på begge organisasjonene som sterke årsaker til at salafismen slo rot i Norge. Til tross for relativt lave medlemstall sett opp mot hvor mange muslimer som levde i Norge i tiden salafisme tok form, fikk de to forskjellige ideologiske strømningene stor spalteplass.⁹²

---

⁹⁰ (Zondag, 2014)

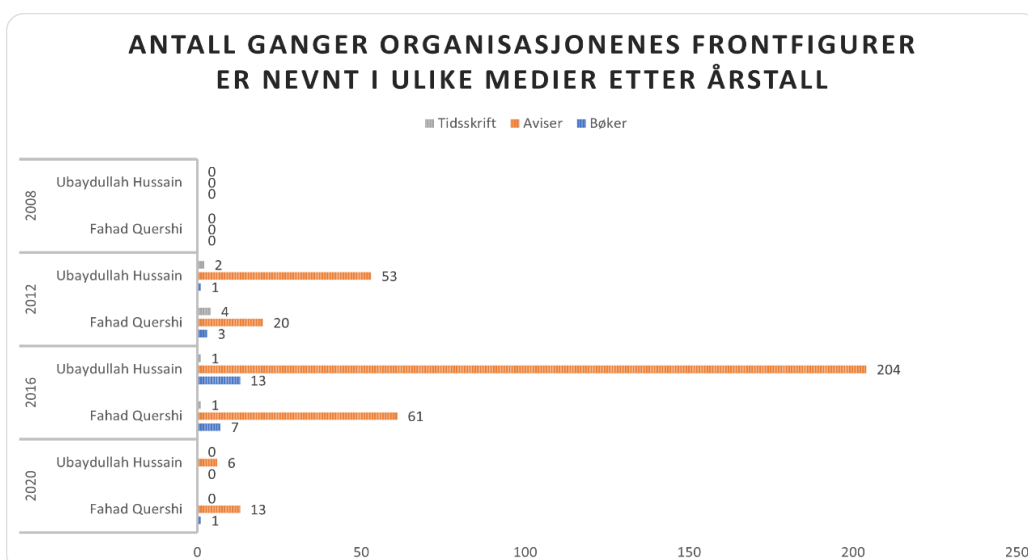
⁹¹ (Linge & Bangstad, 2020)

⁹² (Østby & Dalgard, 2017)

Figur 3. Diagram laget etter datainnsamling (vedlegg 1) i Nasjonalbiblioteket fra år 2008, 2012, 2016 og 2020.

Figur 3 viser målinger tatt hvert fjerde år for å se utviklingen for hvor ofte organisasjonene har blitt nevnt. Figuren viser at Islam Net har siden 2008 hatt en nedadgående kurve i alle medier. Profetens Ummah har på sin side hatt en litt annerledes utvikling, og at de ikke eksisterte i 2008 spiller selvfølgelig en stor rolle for nettopp det. I deres utvikling vil noe av det mest merkbare være at de ble nevnt hyppigst i aviser rundt deres oppstart i 2012 og deretter har de en tydelig nedadgående kurve (Figur 3). Her kan flere ting spille inn på hvorfor de blir mest nevnt i sine første år, som internasjonale hendelser (IS), oppmerksomhet fordi det blir sett på som «nytt» og «annerledes» i Norge da det kom, eller at offentlige uttalelser fra organisasjonen har vekket oppsyn.⁹³

Figur 4. Diagram laget etter datainnsamling (vedlegg 1) i Nasjonalbiblioteket fra år 2008, 2012, 2016 og 2020.

⁹³ (Tjersland et al., 2014)

I figur 4 ser man i Qureshis tilfelle at pilen peker i motsatt retning enn hva den gjorde for «Islam Net» store deler av perioden. Der hvor «Islam Net» ble færre ganger nevnt har «Fahad Qureshi» blitt oftere nevnt i aviser, sett bort fra 2020. I bøker og tidsskrift er det tilnærmet likt i denne tolvårsperioden. Når det gjelder «Ubaydullah Hussain» ser vi at han i aviser mye oftere nevnes i media enn «Fahad Qureshi», og spesielt i 2016 var «Ubaydullah Hussain» aktiv i media. Han blir nevnt i tilnærmet like stor grad som «Profetens Ummah» ble dette året. I 2020 er det helt stille rundt «Ubaydullah Hussain», som er en naturlig utvikling siden han i 2018 måtte i fengsel for terrorrekruttering av nordmenn til IS.⁹⁴ Tallene til både «Fahad Qureshi» og «Ubaydullah Hussain» kan indikere at begge skapte seg et navn rundt denne perioden, og at de i større grad ble assosiert med sine organisasjoner og dermed ble salafismens ansikt utad.⁹⁵

Det er viktig å presisere at i en slik kvantitativ analyse vil en rekke faktorer spille inn, og potensielt sett ville søkeord inneholde noen treff som ikke omhandler de respektive organisasjonene eller kan knyttes til salafismen. Man kan likevel stille spørsmålsteget ved hyppigheten organisasjonene har blitt nevnt i hvis man ser opp mot medlemstall i organisasjonene. Setter man medlemstall opp mot oppmerksomhet gitt av media er organisasjonene nevnt betydelig mer enn hva de selv har av medlemmer. Utviklingen til denne relativt nye ideologien som utspilte seg i Norge kan dermed oppleves som svært synlig for sivile. I tillegg til å se på tall omgitt organisasjonenes navn har man også utført tilsvarende analyse om de to organisasjonenes største frontfigurer (Figur 4). Dette er med på å gi støtte til tidligere kvantitative funn og fungerer i tillegg til å gi et klarere bilde av hvordan salafismen utviklet seg i henhold til norsk mediedekning, spesielt inn mot den siste tiårsperioden som studiet tar høyde for (Figur 2). Med mye publisitet dukket også motstandere av salafisme opp; blant annet Stopp islamiseringen av Norge (SIAN)⁹⁶ og Facebook-grupper med lignende tankesett.⁹⁷

---

⁹⁴ (Gule, 2019)

⁹⁵ (Johnsen & Haugsbø, 2010; Tálós, 2016)

⁹⁶ ("Styret | Stopp islamiseringen av Norge (SIAN)," u.å.)

⁹⁷ ("Norge fritt for islam," 2015; "Norge fritt for islam | innlegg," 2017; "Stopp islamiseringen av Norge (SIAN)," 2021; "Vi krever shariah forbud i Norge | Facebook," 2014)

4. Islamofobi, og unison motstand mot salafisme av norske muslimer

4.1 Norske motstandsgrupper mot religionen islam

I lys av nevnte salafistiske miljø og all medieoppmerksomheten de fikk til å uttale seg, ble det mye aktivitet mot Islam Net, Profetens Ummah og salafisme rundt denne perioden, hvor både motstandere av islam på generell basis og norske integrerte muslimer gjorde seg hørt.⁹⁸ Høyrerettede organisasjoner og grupper oppsto i Norge, og mange av dem fikk relativt høye medlemstall satt opp mot medlemstall i salafistiske eller konservative islamske miljø. Selv om flere årsakssammenhenger må tas høyde for, kan det tenkes at det samsvarer en korrelasjon mellom disse to forekomstene. Salafisme organisasjonenes noe plutselige tilstedeværelse i det offentlige kan ha vært en utløsende årsak for at høyrevinklede organisasjoner ble til rundt denne perioden. I tillegg fant man flere løsere grupperinger på sosiale medier med høye medlemstall. I dette miljøet fant man – og finner fortsatt, ytringer og kommentarer som kan oppleves som krenkende og rasistisk for muslimer på generell basis. På en annen side kan man si at i slike miljø ble religionen islam møtt med kritikk og hatytringer, og appellerte derfor til en mye større samfunnsgruppe i Norge enn kun mot salafister. Det som taler for at salafismen kan ha hatt en påvirkning er at flere av disse gruppene ble opprettet da Islam Net og Profetens Ummah fungerte nærmest som talspersoner for muslimer generelt i Norge gjennom media.⁹⁹ Det går derfor an å argumentere for at gjennom media, ble det skapt flere skiller mellom nordmenn og muslimer i Norge under denne perioden. Ser man slik på det kan det diskuteres om at et annet utviklingstrekk salafismen hadde, var å skape sinne, uro og skillevegger mellom nordmenn og vanlige integrerte muslimer. Her kan man igjen se til Lundbys statistikk¹⁰⁰ og van Es argumentasjoner for å forstå noen av faktorene for salafismens offentlige utvikling.¹⁰¹ Trekker man paralleller til det salafistiske miljøet og det høyrevridde miljøet vil man finne få likheter. Men, noe begge har til felles er at de ville implementere lover og regler som skilte seg ut fra *normalen* i Norge.¹⁰²

Noen av de som har stått fremst i rekkene under denne perioden er SIAN (Stopp islamiseringen av Norge). Organisasjonen ble stiftet i 2008, samme år som Islam Net. På SIANs hjemmeside deler organisasjonen sitt formål: “Formålet søkes oppnådd ved å spre informasjon om hva islam står for og hvilke konsekvenser islamiseringen vil få. SIAN ønsker også å samarbeide med demokratiske krefter i andre land som har samme formål for øye.”¹⁰³ Videre følges informasjonssiden opp med tall som kan fremstå som skremmende og et forsøk på å knytte islam opp mot terror: “Ikke bare i Norge, men over hele verden følger ufred med islam. Siden 11. september 2001 har muslimske terrorister utført mer enn 38 000 dødbringende angrep verden over. Islam er et komplett politisk system for samfunnsstyring, i religiøs forkledning».¹⁰⁴ Utsagnet henviser ikke til en kilde eller en nettside hvor den angivelige informasjonen er hentet fra. Medlemstallet i SIAN var i 2011 omkring 3000 medlemmer ifølge deres daværende leder i

---

⁹⁸ (Zondag, 2014)

⁹⁹ (Dagsavisen, 2015)

¹⁰⁰ (Lundby, 2017)

¹⁰¹ (van Es, 2021)

¹⁰² (Majid, 2014)

¹⁰³ ("Styret | Stopp islamiseringen av Norge (SIAN)," u.å.)

¹⁰⁴ ("Styret | Stopp islamiseringen av Norge (SIAN)," u.å.)

et intervju.¹⁰⁵ Siden den gang har organisasjonen vært i vekst og gjort seg kjent gjennom norsk media.¹⁰⁶ Likevel kan man se en nedgang i antall medlemmer på gruppens nåværende Facebook-side, som ble opprettet i 2014. I januar 2014 var medlemstallet på 12 709,¹⁰⁷ mens det 15. mars 2021 var et medlemstall på 10 800. Siden inneholder et relativt aktivt diskusjonsforum. I januar 2021 var det for eksempel 674 nye innlegg.¹⁰⁸

“Norge fritt for islam” er en annen Facebook-side som ble opprettet 16. september 2015. Den 15.02.21 var siden “likt” av 32 212 personer. Av gruppeinformasjon er det kun ni ord som skal beskrive gruppen og gruppens medlemmer: “Vi ønsker ikke islam i Norge. Kort og greit.”¹⁰⁹ I gruppen deles det jevnlig innlegg, kommentarer og videoer med grove uttalelser om muslimer. Fra et av innleggene i 2017 som omhandler Qureshi. Kommentarfeltet utvikler seg fra først å være negativt ladet mot Qureshi, til og ta for seg muslimer på generell basis.¹¹⁰ I andre kommentarfelt er retorikken lik, med generell kritikk mot norske muslimer til personangrep, og i noen tilfeller fulgt opp med bilder med tekst som kan tolkes til *krig* mot islam. Bildene viser til nasjonal symbolisme, og voldelige effekter samt tekster. I dette tilfellet eksemplifisert med bildet under.¹¹¹ I slike miljø kan det se ut til at den ene kommentaren rettferdiggjør den neste, og temperaturen stiger raskt når personer deler beskrivende måter å fjerne muslimer i Norge på.

Figur 5. Utklipp av kommentarer hentet fra Facebook-gruppen "Norge fritt for islam".¹¹²

¹⁰⁵ (Utler, 2014)

¹⁰⁶ (Bratås, Lyngstad, Hassan, & Engen, 2020)

¹⁰⁷ (Utler, 2014)

¹⁰⁸ ("Stopp islamiseringen av Norge (SIAN)," 2021)

¹⁰⁹ ("Norge fritt for islam," 2015)

¹¹⁰ ("Norge fritt for islam | innlegg," 2017)

¹¹¹ ("Norge fritt for islam,," 2016)

¹¹² ("Norge fritt for islam," 2015)

Figur 6. Bilde hentet fra kommentarfelt i Facebook-gruppen "Norge fritt for islam"¹¹³ hvor det ble lagt ut i et kommentarfelt av et medlem i gruppen.

I tillegg til de to Facebook-gruppene som er utpekt finnes der mange flere av forskjellig størrelse, men av de største i form av gruppemedlemmer kan man trekke frem "Vi krever shariah forbud i Norge", som ble opprettet 19. november 2014.¹¹⁴ Den hadde 26 615 medlemmer per 16.02.21. Det er verdt å legge merke til at alle disse Facebook-gruppene ble opprettet mens krigen i Syria pågikk og kampen mot IS og deres ideologi for alvor ble introdusert i Norge gjennom nyhetsbildet hvor norske salafister ofte var i fokus.¹¹⁵

4.2 IS vokste, og debatten i Norge vokste med dem

I takt med IS sitt voksende kalifat i perioden mellom 2014 og 2015,¹¹⁶ var det mye støy i Norge rundt denne krigen. Rundt 100 norske statsborgere hadde reist ned og blitt en del av IS, noe som vakte stor oppmerksomhet fra media og nordmenn generelt.¹¹⁷ Dette var en av faktorene til at media var med å utvikle Islam Net og Profetens Ummah fra relativt ukjent, til talspersoner for forskjellige retninger innenfor salafisme i hele landet, så vel som talspersoner for islam. Dermed kan man si at salafisme utviklet seg til et mer kjent begrep under disse årene gjennom media, politikere, organisasjoner, grupper og enkeltpersoner. Alle hadde meninger i debatter på hvordan norske statsborgere kunne ha tatt dette valget og reist ned til Syria, og som en følge av dette ble ideologien og tankesettet til de reisende satt i fokus.¹¹⁸ I debatter og intervjuer om temaet fungerte Islam Nets refleksjoner som et interessant og noe annerledes aspekt sammenlignet med majoriteten av befolkningen. De oppfordret likevel folk mot å ikke reise til

¹¹³ ("Norge fritt for islam," 2015)

¹¹⁴ ("Vi krever shariah forbud i Norge | Facebook," 2014)

¹¹⁵ (Visjø & Jacobsen, 2014)

¹¹⁶ (Leraand, 2020)

¹¹⁷ (Arntsen, 2021)

¹¹⁸ (Svendsen, 2019)

Syria. Profetens Ummah fungerte som støttespillere overfor reisende nordmenn. Noen av medlemmene i Profetens Ummah reiste også selv til Syria. Qureshi forsøkte i perioden og sette Islam Net som «seriøs og effektiv aktør i kampen mot radikaliseringsproblematikken.»¹¹⁹ Han påsto at antallet norske statsborgere som hadde dratt til Syria ville vært langt over 100 hadde det ikke vært for Islam Nets misjonsarbeid og rolle. Qureshi hevdet videre at Islam Net var løsningen på radikaliseringsproblematikken, i stedet for å bli fremstilt som en av årsakene til den voksende radikaliseringsproblematikken, som enkelte hevdet. Islam Net forsøkte i dette tidsrommet å diskreditere IS' ideologi.¹²⁰ I samme tidsperiode ble Islam Net og Profetens Ummah *løse* overganger knyttet mer og mer opp mot hverandre av kritikere, dette skulle vise seg å bli en utfordring for Islam Net, også ved senere anledninger.¹²¹ Debatter ble avholdt, Politiets sikkerhetstjeneste hadde et søkelys på folk i miljøene, og bøker ble skrevet som gikk nærmere inn på likheter i tematikken til de to gruppene.¹²² Qureshi opplevde dette som en heksejakt mot uskyldige mennesker i miljøet og Islam Net.¹²³

4.3 Norske muslimer ut mot IS, salafisme og enkeltpersoner i disse miljøene

På kvelden, den 25. august 2014 i Oslos gater, hadde tusenvis av norske muslimer og ikke-muslimer møtt opp i «islams navn» for å demonstrere mot IS og Profetens Ummah. Dette var kun dager etter at IS hadde halshugget den amerikanske journalisten James Foley og fortsatte å rykke frem i Irak og Syria.¹²⁴ I medias søkelys ble det ført sterke debatter om hvilken rolle Islam Net og Profetens Ummah hadde spilt siden norske statsborgere stadig reiste ned til Syria for å tilslutte seg IS. Man kunne se at en fellesnevner for mange av de reisende var tidligere deltakelse i disse miljøene.¹²⁵ De to organisasjonene fikk mye spillerom både i debatter på TV, i aviser og i media generelt.¹²⁶ Dette til tross for at begge organisasjonenes meninger og levesett ikke var representativt for det store flertallet av muslimer i Norge.¹²⁷

Demonstrasjonen i Oslo mot IS og Profetens Ummah baserte seg på å vise at muslimer i Norge tok avstand fra et salafistisk tankesett. Formålet var å fremme menneskerettigheter. Det er fra forskjellige kilder anslått at mellom 1500-5000 mennesker hadde møtt opp.¹²⁸ Plakater med skriften «No2ISIS» ble vist frem,¹²⁹ som var et klart bilde på at det store flertallet av norske muslimer ønsket å vise sin avsky til terrorgruppen, og samtidig vise at religionen islam ikke skulle assosieres med IS.¹³⁰ Arrangementet fikk stor spalteplass i nyhetene og statsminister Erna Solberg møtte opp sammen med en rekke kjente politikere for å vise solidaritet.¹³¹ Flere av

---

¹¹⁹ (Grotdal, 2015)

¹²⁰ (Grotdal, 2015)

¹²¹ (Døvik et al., 2021)

¹²² (Døvik & Svendsen, 2016)

¹²³ (Vestel, 2016)

¹²⁴ (Sagmoen & Lundh, 2014)

¹²⁵ (Arntsen, 2021)

¹²⁶ (Tjersland et al., 2014)

¹²⁷ (Kristoffersen & Hirsti, 2014)

¹²⁸ (Step & Aakermann, 2014)

¹²⁹ (Dagen TV, 2014)

¹³⁰ (van Es, 2021)

¹³¹ (Kristoffersen & Hirsti, 2014)

muslimene som deltok ble intervjuet både før og etter arrangementet, og uttrykte en skuffelse over at blant andre ledere i Profetens Ummah hadde fått rikelig med mediedekning og fikk tale fritt uten å ha blitt stilt kritiske spørsmål eller motargument.¹³² Flere mente dette var skadende for omdømmet til vanlige norske muslimer og påvirket hvordan det norske samfunnet så på dem.¹³³ Rundt 2014 kan man med sikkerhet anslå at det var over 132 000 muslimer i Norge.¹³⁴ Setter man dette tallet opp mot medlemstall Profetens Ummah og Islam Net, hvor førstnevnte støttet IS og sistnevnte hadde personer fra Profetens Ummah innad i sitt miljø, i tillegg til konservative holdninger, kan man tenke seg til at norsk media gjorde situasjonen verre for integrerte praktiserende muslimer.¹³⁵ Det kan diskuteres om at spesielt i og rundt Oslo hvor disse organisasjonene og deres medlemmer holdt til var dette en krevende tid for muslimer. Salafisme som ideologi var jo tilsynelatende langt unna realiteten i det daglige for majoriteten av muslimer i Norge.¹³⁶ Et eksempel på dette er å se til uttalelsen til en av initiativtakerne til demonstrasjonen, Thee Yezen Al Obaide. Han uttalte til NRK, dager før demonstrasjonen, at han ikke var i tvil om at mediedekningen om Profetens Ummah og andre ekstremister hadde gjort det vanskeligere å være muslim i Norge. En annen av initiativtakerne til demonstrasjonen, Faten Mahdi Al-Hussaini, sa i samme intervju: «vi vil ikke bli dømt på samme måte som Hussain. I mine øyne er han ikke engang ordentlig muslim.»¹³⁷ I en stor reportasje fra Aftenposten samme året ble en rekke norske muslimer intervjuet. Noman Mubashir som er en norsk muslim sa i intervjuet at muslimer måtte mobilisere med argumenter og ta et oppgjør med Profetens Ummah og deres retorikk: «den grå massen av nordmenn, de som ikke kjenner så mange muslimer, men lar seg påvirke av mediene, forventer det.»¹³⁸ Han fulgte opp med å si at «Ola» og «Kari» «er litt usikre på hva Ali og Fatima mener», og insinuerte at nordmenn kan ha følt på fremmedfrykt. En annen norsk muslim, Bibi Thaiba Musavi, hadde dette å si om Profetens Ummahs Hussain til Aftenposten: «Media gir ham spillerommet han ønsker seg, og det påvirker livet til alle oss andre.»¹³⁹ I forskningsarbeidet til van Es fremstilte hun noe av utfordringene norske muslimer kan ha opplevd da dekingen av IS og deres ideologi kom frem i media, og som kunne oppstå som et problem ved eventuelle andre terrorhendelser gjort i «islams navn». Es mente at ved å uttrykke seg offentlig, som for eksempel ved denne demonstrasjonen, ville muslimer skape en holdning mot andre samfunnsgrupper om at muslimer alltid blir nødt til å bevise at deres standpunkt er de samme som nordmenn flest og nasjonen, nemlig at de fordømmer terror.¹⁴⁰ Salafismens offentlige ansikt hadde satt sitt preg på det norske samfunnet. Ideologien spilte en rolle i at norske muslimer følte at de måtte *renvaske* seg og vise avsky mot IS og debatten som hadde bygd seg opp.¹⁴¹ Denne faktoren kan derfor se på som et annet utviklingstrekk som salafismen var med på å skape i Norge.

---

¹³² (Dagsavisen, 2015)

¹³³ (van Es, 2021)

¹³⁴ (Østby & Dalgard, 2017)

¹³⁵ (Visjø & Jacobsen, 2014)

¹³⁶ (Stokke, 2014)

¹³⁷ (Zondag, 2014)

¹³⁸ (Stokke, 2014)

¹³⁹ (Stokke, 2014)

¹⁴⁰ (van Es, 2021)

¹⁴¹ (Bergland, 2014)

5. Diskusjon: Utviklingstrend og år 2020

5.1 Salafismens utvikling – bokstavtro holdninger eller pragmatisk tilnærming?

Salafisme er som nevnt bygd på en tilnærmet bokstavelig tolkning av de islamske grunntekstene, som er Koranen og Profetens Sunna. Den følger med andre ord en streng lære og vektlegger et ønske om en ren islamsk tro, og legger opp til en puritansk tilnærming av islam.¹⁴² Hvor godt sto norske salafister og organisasjoner opp imot slike verdier ut ifra egen praktisering? Kan deres egne uttalelser fremstå som noe pragmatisk?

I 2011 mottok Islam Net støtte i form av 280 000 norske kroner av Landsforeningen for Norges Barne- og Ungdomsorganisasjoner (LNU). 70% av LNUs midler var generert fra Norsk Tipping. Støtten var tiltenkt Islam Nets «organisasjonsutvikling.»¹⁴³ I henhold til ortodoks sunni-islamsk lære og ved å følge Koranen blir penger fra veddemål (*maisir*) sett på som forbudt (*haram*).¹⁴⁴ Sett i kontrast til at medlemmer av Islam Net for eksempel ikke får lov til å ta opp lån for å studere, da dette blir sett på som et avvik i ideologiens lære, kan nevnte støttebidrag fremstå motstridende.¹⁴⁵

I et intervju med VG fra 2011 ble Qureshi spurt om man kunne være muslim, selv om man røyket og drakk alkohol. Først i intervjuet argumenterte Qureshi på hvorfor røyk var forbudt: «Røyk for eksempel. Da røyk kom, sa de lærde at det var mislikt, fordi man ikke visste konsekvensen. Men da man fant ut at det førte til kreft og død – egentlig selvmord. Da så de lærde annerledes på det og mente det var forbudt. Det fantes ikke røyk på den tida Koranen ble skrevet.» Journalisten følger opp med spørsmålet: «Så selv om man mener det er ok å røyke, kan man være muslim?». Qureshi svarte «ja», etter en liten tenkepause.¹⁴⁶ Dette kan ses på som motstridende i forhold til egen argumentasjon om hvilke regler og lover man som praktiserende muslim bør følge, og som samsvarer til salafismen som ideologi og slik Islam Net praktiserer den. Et eksempel på dette er ved å se til organisasjonens egen nettside hvor en lignende problemstilling ble fremstilt i et spørsmålsforum, tilsynelatende av et medlem i Islam Net. Han ønsket et mer konkret svar på ideologiens forhold til tobakksbaserte midler. Her var svaret til Islam Net noe motstridende i forhold til det Qureshi selv sa under VG-intervjuet han hadde stilt opp i tre uker etterpå. På nettsiden henviste de til en kjent salafist ved navn Shaykh Abdullah ibn Jibrin, som skal ha sagt: «Det er ingen tvil om at sigaretter, nargilah (shisha), røykfri tobakk og lignende er haram (forbudt), fordi de er alle dårlige og ulovlige.»¹⁴⁷ Spørsmålet som ble svart på var om bruk av nikotinfri tobakksmidler innenfor en hellig periode i henhold til islam. I svaret som ble gitt i sin helhet insinueres det at vedkommende av slike midler er en syndende muslim: «Du bør prøve å råde din far om å avstå fra dette dårlige stoffet. Fortell ham at det ikke er til nytte for å behandle søvnløshet og angst; heller forårsaker det mer søvnløshet og angst. Vi ber Allah om å veilede din far og akseptere hans anger.» Man kan argumentere for at Islam Net og Qureshi møter seg selv «i døren», når egen retorikk i form av en bokstavelig salafistisk tilnærming til islam blir brukt i mer komfortable settinger, som på deres egen nettside og i arrangementer de regisserer, mens når retorikken deres i det

---

¹⁴² (Wigen & Sveen, 2013)

¹⁴³ (Linge & Bangstad, 2013)

¹⁴⁴ (Linge & Bangstad, 2013)

¹⁴⁵ (Grotdal, 2015)

¹⁴⁶ (Færaas, 2011)

¹⁴⁷ ("Ruling on using smokeless tobacco; does it break the fast?," 2011)

offentlige rom blir satt på prøve har den en tendens til å bli justert, moderert eller mer abstrakt.¹⁴⁸

Et annet eksempel som fikk stor medieoppmerksomhet er en tale holdt av Qureshi i 2013, under en konferanse i regi av Islam Net. Qureshi brukte nærmest demagogiske virkemidler da han appellerte til publikum i salen om hvordan muslimer ble sett ned på av norsk media. Qureshi mente at organisasjonen, han selv eller deres talere ikke forfektet radikale meninger, men at dette var noe *alle* muslimer sto for. Her skulle publikum rekke opp hånden om de var enig i hans uttalelser. I den tilsynelatende fullsatte salen gikk hendene unisont opp når det gjaldt å være enig i straffemetoder som sto i Koranen og Profetens Sunna, at menn og kvinner ikke skulle sitte sammen og at de selv ikke var ekstremister, men vanlige muslimer.¹⁴⁹ Uttalelsene til Qureshi fra denne konferansen har fulgt ham og Islam Net i mediasaker siden. Han møtte opp til debatt i NRK i juni 2016 og ble konfrontert med sine tidligere uttalelser. Han ble spurt hva han mente om homofil dødsstraff og svarte: «Jeg er ikke kompetent til å ta stilling til det, så jeg er helt ærlig med deg. Jeg vet ikke.»¹⁵⁰ En måned senere, i juli 2016 sendte Qureshi inn en kronikk til VG for å igjen forsøke å fornye sine uttalelser om saken. Her skrev Qureshi følgende: «I ettertid har jeg innsett at jeg burde ha sagt ting på en annen måte enn jeg gjorde i videoen (her refererer han til videoen fra den første konferansen). I tillegg har jeg lest mer om de aktuelle tingene jeg nevnte, og har blitt klokere på islamsk lære.» Videre sier han «Mitt syn på homofili er i samsvar med islam», noe som i henhold til salafistisk tolkning i praksis betyr at han fortsatt har samme holdning overfor homofile som uttalt ved konferansen i 2013. Dette er bare en mer innpakket måte å si det på. Han fortsetter: «Hva gjelder homofilt samleie, trodde jeg tidligere at det er enighet blant de klassiske lærde om at det er dødsstraff for en som blir dømt for å praktisere denne akten. Senere har jeg funnet ut dette er en sak som de lærdes strides om.» Etter å ha gitt en kort innføring om hva de klassiske lærde har ment om dette, kan det se ut til at Qureshi selv unnlater å gi sin egen subjektive mening om homofilt samleie.¹⁵¹ Dette kan ses på som enda et likhetstrekk i utviklingen av salafisme i forhold til at tidligere uttalelser i «trygge rammer» nærmest konsekvent forsøkes å modereres, innpakkes eller justeres mot det mer abstrakte i det offentlige rom.¹⁵²

Når det gjelder Profetens Ummah kommer det i boken til Linge og Bangstad frem at «flere av lederskikkelsene i Profetens Ummah hadde bakgrunn fra småkriminelle miljøer og volds- og narkotikadommer på rullebladet.»¹⁵³ Det kom også frem at medlemmer tidligere blant annet hadde vært innblandet i torpedovirksomhet, knivstikking og var aktiv i rusmiljøet. I henhold til egen praksis i læren om islam de selv forfektet ville flere av lederskikkelsene i gruppen, samt medlemmer vært uten hender, eller det som verre er – drept, i henhold til tolkningene de stiller seg bak i ideologien. De er noe ironisk over at egen justis i praksis ville ekskludert store deler

---

¹⁴⁸ (Eriksen, 2016)

¹⁴⁹ (Chapman, 2015)

¹⁵⁰ (Eriksen, 2016)

¹⁵¹ (Qureshi, 2016)

¹⁵² (Tandstad, 2016)

¹⁵³ (Linge & Bangstad, 2020)

av gruppen og brukt egen terminologi mot dem.¹⁵⁴ På bakgrunn av disse sakene får man innblikk i hvilken grad utviklingen av salafismen som ideologi ble fulgt punktlig av de to offentlige organisasjonene, og hvordan man av forskjellige årsaker i perioder ser forbi egne retningslinjer. Det kan tenkes at press fra media og nordmenn generelt har hatt en påvirkning på gruppenes retorikk utad, mens det på en annen side er lite som tyder på at det har påvirket organisasjonene internt.

5.2 «Salafismen er kommet til Norge for å bli»

Tolv år etter sin noe offisielle grunnleggelse i Norge, med Islam Net som fremste bidragsyter har «salafismen kommet til Norge for å bli»,¹⁵⁵ uttrykker Linge og Bangstad. De mener likevel utviklingen over de siste årene har vært nedadgående, og at det i 2020 var mindre salafister i Norge sammenlignet med noen år tidligere.¹⁵⁶ Det er dog viktig å påpeke at noen av disse salafistiske miljøene kan ha sett det mer forenelig å fremstå mer lukket enn Islam Net og Profetens Ummah offentlige fremtoning, og at det derfor kan være flere enn hva vi vet om i Norge som følger en salafistisk ideologi. Det skal for eksempel være en moské i Strømmen utenfor Oslo som domineres av salafister, blant annet av Qureshi-familien selv. Til tross for dette har hjemmesiden deres på et tidspunkt henvist til en annen moské i Oslo for nye konvertitter av islam. Moskéen som referertes til var Tawfiiq, og av Linge og Bangstad beskrevet som «en somalisk-dominert moskémenighet med salafistisk orientering».¹⁵⁷ Undertegnede har lyktes å komme i kontakt med moskéen, men de har unnlatt å svare på spørsmål som angår dette. Nettopp fordi det er utfordrende å finne ubestridelig informasjon fra sikre kilder, er det vanskelig å danne et klart bilde av hvordan salafismen i Norge så ut rent ideologisk i 2020. Det er vanskelig å få grep om hvor stor moskeen er, men så sent som i 2019 kom det fra NRK at det var landets største.¹⁵⁸ Medlemstallet skal være på rundt 7000 medlemmer.¹⁵⁹ Derfra vil jo et naturlig oppfølgingsspørsmål være hvor mange som går inn under kategorien salafist i denne moskéen. Det finnes også et samarbeid mellom Islam Net og NurulQuran Norway, som annonserer på sin Facebook-side at man kan ta kurs via dem. Kursene er tilrettelagt for: «Barn-, damer- og tenåringskurs for å komme nærmere Allah med den edle koranen.» 15. mars var det 1865 personer som har trykket «liker på siden.»¹⁶⁰ Legger man denne informasjonen til grunn, samtidig som man ser på tidligere nevnte relasjoner mellom salafist miljø spredd i hele landet, kan man stille spørsmålstegn ved Linge og Bangstad sine slutninger om at salafismen har vært nedadgående,¹⁶¹ særlig om man ser til den mulige religiøse tilslutningen i forhold til medlemstall i moskéer og nevnte grupper.¹⁶² Men igjen, til deres forsvar er dette en tidkrevende og kronglete sfære, hvor media oftest vil fungere som den sterkeste kilden til ubesvarte spørsmål. Derfor kan det fremstå som utfordrende å få et klart

---

¹⁵⁴ (Zaman & Smelror, 2012)

¹⁵⁵ (Linge & Bangstad, 2020)

¹⁵⁶ (Linge & Bangstad, 2020)

¹⁵⁷ (Linge & Bangstad, 2013)

¹⁵⁸ (Yusuf & Strand, 2019)

¹⁵⁹ (Mohamed, 2020)

¹⁶⁰ (Norway, 2017)

¹⁶¹ (Linge & Bangstad, 2020)

¹⁶² (Linge & Bangstad, 2013; Norway, 2017; Yusuf & Strand, 2019)

bilde av hvordan salafismen som religiøs ideologi sto innad i Norge i 2020. Et annet aspekt som taler for Linge og Bangstads teori om nedgang er utviklingen på Islam Nets egne arrangementer. Kvalitativt arbeid viser at oppslutningen under arrangementer avholdt av Islam Net er mindre enn det var noen få år tidligere. Fra 2012, som var et av de beste årene når det kom til antall deltakere, til 2018 hvor oppslutningen på deres konferanse var halvert.¹⁶³ I tillegg kan man med sikkerhet fastslå at diskursen for de mest kjente proklamatorerne for salafisme har gått betraktelig ned sammenlignet med bare noen år tidligere i norsk media. Man kan gjennom det kvalitative arbeidet utført tidligere, og den kvantitative analysen som er utarbeidet gjennom denne oppgaven si at oppmerksomheten rundt salafismen og dens hovedaktører hadde en nedadgående trend i 2020 (Figur 3; Figur 4).

Når det gjelder Profetens Ummah, som var den andre store synlige aktøren for salafisme i Norge, har utviklingen vært mer tydelig. I 2016 ble organisasjonen oppløst av en rekke årsaker. I takt med IS' tap av eget selvutnevnt kalifat, ble flere norske jihadi-salafister drept i kamper, fengslet for terrorsaker, eller gjenværende i andre land enn Norge.¹⁶⁴ I Norge kan det virke som jihadi-salafister har fått mindre rom for å utrykke seg offentlig. Det kan være flere faktorer for nettopp dette, men at mange av lederne enten er fengslet eller drept som følge av å ha reist ned til Syria gjør nok at ideologien er langt mindre synlig sammenlignet med noen år tidligere. I tillegg er deres Facebook-gruppe, hjemmeside og YouTube-videoer fjernet for offentligheten. Linge og Bangstad beskriver noe av det de mener er grunnen: «Etter ISIS' fall fremstod også global jihadisme som en tapende part. Denne utviklingen gjør sannsynligvis militante islamske miljøer langt mindre attraktive enn da ISIS ble sett på som uovervinnelig.»¹⁶⁵

---

¹⁶³ (Linge & Bangstad, 2020)

¹⁶⁴ (Zondag, Døvik, Brekke, & Solheim, 2021)

¹⁶⁵ (Linge & Bangstad, 2020)

6. Oppsummering

I dette studiet er det blitt kartlagt årsaker til hvordan salafisme oppsto i Norge og tydeliggjort for utviklingen av ideologien. Ved å se til årsakssammenhenger for at salafismen oppsto kunne man se at organisasjonen Islam Net bygde et fundament her i Norge med sin opplysnings-salafisme. Videre har man fulgt utviklingen av salafisme i Norge gjennom opprettelsen av Profetens Ummah, som ved enkelte aspekter tolket ideologien annerledes enn dens forløper - med sin jihadi-salafistiske tilnærming var de med på å gi ideologien mye oppmerksomhet.¹⁶⁶ Videre har man sammenlignet organisasjonene, og sett at de er bygd opp ulikt, både i form av ideologisk tolkning, administrativt og rent retorisk. Samtidig har vi sett til likheter med dem siden medlemmer av gruppene ikke alltid har sett store forskjeller og forflyttet seg mellom organisasjonene. Hierarkisk var vi innom forskjeller, der hvor Islam Net har en klar lederskikkelse og frontperson i Qureshi, var Profetens Ummah styrt noe mer ustrukturert, men i store perioder fungerte Hussain som talsmann og intervjuobjekt for organisasjonen.¹⁶⁷ I perioden finner også media det interessant å grave dypere i begge organisasjoner, og det kan spekuleres i om dette har vært med på å prege hvordan ideologien ble sett på og utviklet i perioden. Salafisme er for eksempel et begrep som Islam Net ikke vil bekjennes ved, og det har fått en relativt negativ forankring i Norge.¹⁶⁸ Ved å følge salafisme i dette studiet har vi utarbeidet kvantitative analyser for å vise til utviklingen. Nøkkelbegrep som salafisme, Islam Net, Profetens Ummah, Fahad Qureshi og Ubaydullah Hussain har vært gjennom en kvantitativ analyse for å se til hvordan de har blitt konsumert av forskere, forfattere og media på generell basis gjennom henholdsvis tjue og tolv år (Figur 2; Figur 3; Figur 4). I 2020 så vi at salafismen hadde befestet sin posisjon i Norge, og at det fortsatt er noe uklart over hvor mange som følger en slik ideologi. Dette kunne vært et interessant tema ovenfor videre forskning. Siden det i studiet har kommet frem at der finnes flere mindre avdekkede områder i Norge som kan følge en slik ideologi.

Når man hadde skaffet seg et bilde av hvordan utviklingen var, forsøkt det videre å gå i dybden for hva de forskjellige aktørene sto inne for, og om det virkelig *er* grobunn i å definere disse som salafister, gjennom å se på deres budskap versus deres handlinger. Deres teologiske standpunkt har blitt analysert opp mot deres egen retorikk og bakgrunn, og sett på om det også i deres uttalelser har vært en mer pragmatisk tilnærming, som har formet utviklingen til noe mindre gripende enn ved de første årene. I oppgaven har det også vært mer underliggende spørsmål som ser nærmere på om det var en korrelasjon i hvordan tilsynelatende en økning av terrorhendelser med et fokus om at islam som religion har spilt en negativ faktor, har blitt fulgt opp av en økning av medlemmer konservative eller radikale muslimske miljøer i Norge. Spørsmålet er bredt, og vil være vanskelig å gi et klart konkret svar på med faglig tyngde i. Men det man kan se er at både Islam Net og Profetens Ummah sto som sterkest hva angår medlemstall og oppslutning på konferanser, rundt tiden da IS vant terreng og erklærte sitt eget kalifat.¹⁶⁹ Om dette skyldes medias vinklinger mot islam sett opp mot terror under denne perioden, og at norske muslimer følte liten tilhørighet til samfunnet og dermed ble tiltrukket av

---

¹⁶⁶ (Wigen & Sveen, 2013)

¹⁶⁷ (Stokke, 2015; Zondag, 2018)

¹⁶⁸ (Linge, 2013)

¹⁶⁹ (Vestel, 2016)

slike konservative og ekstremistiske miljøer blir rene spekulasjoner fra undertegnede side, men det kan fungere som et utgangspunkt for videre kvalitativ forskning.¹⁷⁰ Likevel gir studiet det underliggende spørsmålet en slags substans mellom linjene, og blir i så måte verdt å nevne.

Det vil alltid ligge et behov for forskning angående samfunnsaktuelle hendelser. Salafisme har gjennom de siste årene blitt *synlig* her i Norge som religionsretning, men også som kulturelt fenomen. Funnene som har blitt gjort i dette studiet er viktig i den grad at man kan se til hvordan salafisme i Norge kom til, og hvordan det har utviklet seg. Man kan enklere skille de forskjellige miljøene, og få et innblikk i hvordan de respektive profilene i miljøene tenker. Dette kan være til hjelp for fremmedfrykt, islamofobi og rasisme, som alle er aktuelle samfunnsproblemer i 2021. Ved å vise til kvantitative analyser og samtidig vise til hvor mange muslimer det er i Norge, kan man raskt konkludere med at salafisme ikke er særlig utbredt, selv om publisiteten rundt miljøet fortsatt er aktivt. I forhold til hva som kunne vært gjort annerledes når man ser til fremgangsmåter mot å lære mer om salafisme som ideologi, hadde det vært interessant med en kvalitativ tilnærming til salafismens utvikling og videre trend i Norge. Som nevnt finnes det miljø som fra utsiden kan se salafistiske ut, men som man ikke besitter nok kunnskap om.¹⁷¹

---

¹⁷⁰ (Dalland, 2012)

¹⁷¹ (Linge & Bangstad, 2020)

Referanseliste

- Aftenposten. (u.å.). Forsiden - Aftenposten. Retrieved from <https://www.aftenposten.no/>
- Ali, M.-R. (2015). *Trusselen fra IS - terror, propaganda og ideologi*. Oslo: Kagge Forlag.
- Alzahagari, L. (2013, 22. oktober). La ham kaste den første sten. *NRK*. Retrieved from <https://www.nrk.no/ytring/la-ham-kaste-den-forste-sten-1.11310094>
- Arntsen, E. O. (2021, 24. november). De vervet seg til IS. *VG*. Retrieved from <https://www.vg.no/spesial/2015/norske-syria-farere/>
- Bergland, C. (2014, 25. august). Venter tusener i demo mot IS og Profetens Ummah. *VG*. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/XraPW/venter-tusener-i-demo-mot-is-og-profetens-ummah>
- Bratås, B., Lyngstad, H., Hassan, A., & Engen, R. V. (2020, 22. august). SIAN-leder slått ned i Beger - blør fra hodet etter hendelsen. *VG*. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/vQvw55/sian-leder-slaatt-ned-i-bergen-bloer-fra-hodet-etter-hendelsen>
- Brekke, A., Sande, S., & Bredvei, D. (2019, 28. oktober). Terrorforsker: - IS kommer til å gjenoppstå. *NRK*. Retrieved from <https://www.nrk.no/urix/terrorforsker - -is-kommer-til-a-gjenoppsta-1.14759459>
- Carlsen, H. (2013, 29. oktober). Somaliske søstre skal ha vært aktive i Islam Net. *NRK*. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/vg -sostre-var-aktive-i-islam-net-1.11326560>
- Chapman, M. W. (2015, 3. februar). Norway Islamic Leader: 'Every Muslim' Wants 'Death Penalty for Homosexuals'. *CNSNews*. Retrieved from <https://cnsnews.com/blog/michael-w-chapman/norway-islamic-leader-every-muslim-wants-death-penalty-homosexuals>
- CNSNews. (2021). Home | CNSNews. Retrieved from <https://cnsnews.com/>
- Dagen TV (Producer). (2014). Demonstrasjon mot IS i Oslo. [Video] Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=UQpEhLYOX20>
- Dagsavisen. (2015, 16. januar). Muslimer avviser Hussains islam-uttalelser. *Dagsavisen*. Retrieved from <https://www.dagsavisen.no/nyheter/innenriks/2015/01/16/muslimer-avviser-hussains-islam-uttalelser/>
- Dagsavisen. (2021). Dagsavisen. Retrieved from <https://www.dagsavisen.no/>
- Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving for studenter* (5. utg. ed.). Oslo: Gyldendal akademisk.
- Døvik, O., Olsson, S. V., Solheim, S., Zondag, M. H. W., Alayoubi, M., & Svendsen, C. (2021, 28. februar). Fra Oslo til Raqqa. *NRK*. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/xl/fra-oslo-til-raqqa-1.15380840#intro-authors--expand>
- Døvik, O., & Svendsen, C. (2016, 9. februar). - Profetens Ummah ligger nærmest med brukket rygg. *NRK*. Retrieved from https://www.nrk.no/norge/_-profetens-ummah-ligger-naermest-med-brukket-rygg-1.12789740
- Eriksen, T. G. (Writer) & A. Helsingen (Director). (2016). Dagsnytt 18. In NRK (Producer), *Dagsnytt 18*: NRK.
- Færaas, A. (2011, 2. september). Islam Net-leder til VG Nett: - Dobbeltmoralsk å være mot dødsstraff. *VG*. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/Kwoao/islam-net-leder-til-vg-nett-dobbeltmoralsk-aa-vaere-mot-doedsstraff>
- Grotdal, L. K. (2015). *Islam Nets norske salafisme - Dawa, formidling og tilpasning til en norsk kontekst*. (Masteroppgave). Retrieved from <https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/49703/LKG-Islam-Nets-norske-salafisme.pdf?sequence=1>
- Gule, L. (2019). Fremmedkrigere og terror. *Kritisk Juss*, 45(1), 18-47. doi:<https://doi.org/10.18261/issn.2387-4546-2019-01-03>
- Haykel, B. (2009). On the Nature of Salafi Thought and Action. In R. Meijer (Ed.), *Global Salafism. Islam's New religious Movement* (pp. 33-51). New York: Columbia University Press.

- Hopperstad, M. S. (2014, 30. juni). Norsk islamist (24) i terrorvideo fra grensen mellom Syria og Irak. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/3yB7P/norsk-islamist-24-i-terrorvideo-fra-grensen-mellom-syria-og-irak>
- Hva er straffen for en som spiser under ramadan? (2014, u.å.). Retrieved from <https://www.islamqa.no/tilbedelse/sawm-fasten-og-ramadan/hva-er-straffen-for-en-som-spiser-under-ramadan>
- Islam Net - Det Islamske Nettverk. (u.å.). Retrieved from <https://www.islamnet.no/om-oss/om-islam-net>
- Islam Net. (2013). Profetens Ummah skyter seg selv i foten. Retrieved from https://www.islamnet.no/aktuelt/samfunnsdebatten/item/89-profetens-ummah-skyter-seg-selv-i-foten?fbclid=IwAR2ZIVGKE_623f2dRmpjSQpC04hl38_DNCZi7ll8spQU6wgxtlz61xiFVo
- Islam Net (Producer). (2016). Skal Norge være åpent for «ekstreme» muslimske predikanter? | TV2 Underhuset. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=B-K2-xNEdR8&t=969s>
- Johnsen, N., & Haugsbø, F. (2010, 10. juni). - Rekrutterer etniske nordmenn til omstridt islam. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/L2P6Q/rekrutterer-etniske-nordmenn-til-omstridt-islam>
- Kristoffersen, E. B., & Hirsti, K. (2014, 25. august). "Alle" står opp mot ekstremismen. NRK. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/alle-star-opp-mot-ekstremismen-1.11896589>
- Larsen, A. G. (2017). Investigative Reporting in the Networked Media Environment: Journalists' use of social media in reporting violent extremism. *Journalism practice*, 11(10), 1231-1245. doi:10.1080/17512786.2016.1262214
- Leraand, D. (2020). Den islamske stat (IS). In M. B. Aarseth (Ed.), *Den islamske stat (IS)*.
- Linge, M., & Bangstad, S. (2013). IslamNet - puritansk salafisme i Norge. *Kirke og kultur*, 118(3), 254-272.
- Linge, M., & Bangstad, S. (2020). *Salafisme i Norge : historien om Islam Net og Profetens Ummah*. Oslo: Frekk forlag Minotenk.
- Lundby, K. (2017). Mediebruk og konflikter om religion i Norge. *Norsk medietidsskrift*, 24(4), 1-19. doi:10.18261/issn.0508-9535-2017-04-02
- Majid, S. (2014, 19. august). De giftige ekstremistene. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/meninger/i/49EzV/de-giftige-ekstremistene>
- Mogård, E. (2014, 13. august). ISIL rykker frem i Aleppo-provinsen: USA vurderer bakkestyrker i Irak. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/a6qnA/isil-rykker-frem-i-aleppo-provinsen-usa-vurderer-bakkestyrker-i-irak>
- Mohamed, A. (2020, 15. august). Tawfiq-moskeens uryddighet setter allerede sårbart miljø i dårlig lys. *Utrop*. Retrieved from <https://www.utrop.no/plenum/ytringer/224288/>
- Nettavisen. (2021). Netavisen. Retrieved from <https://www.nettavisen.no/>
- Norge fritt for islam. (2015). Retrieved from https://www.facebook.com/norge.fritt.for.islam/?ref=page_internal
- Norge fritt for islam | innlegg. (2017). Retrieved from <https://www.facebook.com/norge.fritt.for.islam/posts/1350233668407684>
- Norge fritt for islam,. (2016). Retrieved from <https://www.facebook.com/norge.fritt.for.islam/posts/1055882207842833>
- Norway, N. (2017). NurulQuran Norway. Retrieved from <https://www.facebook.com/nqnorway/>
- NRK. (2021). NRK - nyheter, TV og radio fra Norge og hele verden. Retrieved from <https://www.nrk.no/>
- Olsen, A. (2012, 22. november). Ubaydullah Hussain til TV 2: - Osama bin Laden er en helt. TV2. Retrieved from <https://www.tv2.no/a/13561431/>
- Qureshi, F. (2016, 24. juli). Islam Nets syn på homofili, steining og dødsstraff. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/meninger/i/J0MoP/islam-nets-syn-paa-homofili-steining-og-doedsstraff>

- Ruling on using smokeless tobacco; does it break the fast? . (2011, 9. august). Retrieved from <https://islamqa.info/en/answers/152586/ruling-on-using-smokeless-tobacco-does-it-break-the-fast>
- Sagmoen, I., & Lundh, F. (2014, 20. august). Amerikansk journalist skal ha blitt halshugget av IS. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/pzl9R/amerikansk-journalist-skal-ha-blitt-halshugget-av-is>
- Skarvøy, L. J. (2013, 10. januar). Lysbakken ber Islam Net avlyse møtet med omstridt predikant. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/82vx1/lysbakken-ber-islam-net-avlyse-moetet-med-omstridt-predikant>
- Step, C., & Aakermann, M. (2014, 25. august). Ble spytt på før demonstrasjonen. NRK. Retrieved from <https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/ble-spytta-pa-for-demonstrasjonen-1.11897752>
- Stokke, O. (2014, 22. august). Oppgjøret. *Aftenposten*. Retrieved from <https://www.aftenposten.no/norge/i/rLX2e/oppgioeret>
- Stokke, O. (2015, 6. juni). Stadig flere unge søker seg til bokstavtro islam. *Aftenposten*. Retrieved from <https://www.aftenposten.no/norge/i/9zAw/stadig-flere-unge-soeker-seg-til-bokstavtro-islam>
- Stopp islamiseringen av Norge (SIAN). (2021). Retrieved from <https://www.facebook.com/groups/261373247374619/about>
- Styret | Stopp islamiseringen av Norge (SIAN). (u.å.). Retrieved from <https://www.sian.no/om-sian>
- Sveen, A. G., & Wigen, E. (2013). Salafisme på norsk. *Nytt norsk tidsskrift*, 30(3), 274-283. Retrieved from https://www.idunn.no/nnt/2013/03/salafisme_paa_norsk
- Svendsen, C. (2019, 13. april). De som valgte vold og terror. NRK. Retrieved from <https://www.nrk.no/dette-er-nordmennene-som-valgte-krig-og-terror-i-syria-1.14511716>
- Syria. (2021, u.d.). NRK. Retrieved from <https://www.nrk.no/emne/syria-1.6931818>
- Tálos, P. (2016, 7. november). Ubaydullah Hussain måtte lyve for å beholde autoritet blant Syria-farerne. *Nettavisen*. Retrieved from <https://www.nettavisen.no/nyheter/innenriks/ubaydullah-hussain-matte-lyve-for-beholde-autoritet-blant-syria-farerne/s/12-95-3423280597>
- Tandstad, B. (2016, 16. juni). Qureshi ikkje lenger like sikker. NRK. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/qureshi-ikkje-lenger-like-sikker-1.13001810>
- Tjersland, J., Ensrud, S., Skjærli, B., Hopperstad, M., Kleivan, N., & Henden, H. (2014, 16. august). Støtter IS' halshugging. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/49xGV/stoetter-is-halshugging>
- TV2. (u.å.). TV2.no - nyheter døgnet rundt. Retrieved from <https://www.tv2.no/>
- Utlér, S. J. (2014). *Anders Behring Breiviks meningsfeller: En innholdsanalyse av Stopp Islamiseringen av Norge (SIAN)* (Masteroppgave). NTNU, Retrieved from https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/268842/739955_FULLTEXT01.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Utrop. (u.å.). Utrop | Norges første flerkulturelle avis. Retrieved from <https://www.utrop.no/>
- van Es, M. A. (2021). Norwegian Muslims denouncing terrorism: beyond 'moderate' versus 'radical'? *Religion*, 1-21. doi:10.1080/0048721X.2021.1865600
- Vestel, V. (2016). *I gråsonen : ungdom og politisk ekstremisme i det nye Norge*. Oslo: Universitetsforl. VG. (2021). Nyheter fra Norges mest leste nettavis - VG.no. Retrieved from <https://www.vg.no/>
- Vi krever shariah forbud i Norge | Facebook. (2014). Retrieved from <https://www.facebook.com/Vi-krever-shariah-forbud-i-Norge-768597939844016>
- Visjø, C. T., & Jacobsen, M. W. (2014, 17. august). Norske muslimer raser mot Hussain. VG. Retrieved from <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/dXJmz/norske-muslimer-raser-mot-hussain>
- Wigen, E., & Sveen, A. G. (2013). Salafisme på norsk. *Nytt norsk tidsskrift*, 30(3), 274-283.
- Yusuf, K., & Strand, T. (2019, 19. desember). Fylkesmannen varsler sletting av Norges største moské. NRK. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/varsler-sletting-av-norges-storste-moske-1.14829833>

- Zaman, K., & Smelror, N. S. (2012, 3. november). Her er de mest ekstreme islamistene i Norge. Retrieved from <https://www.tv2.no/a/13544680/>
- Zondag, M. H. W. (2014, 20. august). Norske muslimer: - Ikke sammenlign oss med IS og Profetens Ummah. *NRK*. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/grasrotmobilisering-mot-radikalisme-1.11889041>
- Zondag, M. H. W. (2018, 19. januar). Hussain dømt til ni års fengsel: - Han har rekruttert sårbare sjeler til IS. *NRK*. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/hussain-domt-til-ni-ars-fengsel--han-har-rekruttert-sarbare-sjeler-til-is-1.13874410>
- Zondag, M. H. W., Døvik, O., Brekke, A., & Solheim, S. (2021, 10. mars). Faren til Bastian Vasquez: - Jeg kjente ikke igjen min egen sønn. *NRK*. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/faren-til-bastian-vasquez--jeg-kjente-ikke-igjen-min-egen-sonn-1.15409763>
- Zondag, M. H. W., & Haugen, I. A. (2014, 23. august). Ubaydullah Hussain til NRK: - Uakseptabelt at muslimer demonstrerer mot oss. *NRK*. Retrieved from <https://www.nrk.no/norge/hussain-stotter-halshogging-1.11893541>
- Østby, L., & Dalgard, A. B. (2017, 22. november). 4 prosent muslimer i Norge? Retrieved from <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/4-prosent-muslimer-i-norge--329115>

Vedlegg

Vedlegg 1:

Søketabell

Figurnr.:	Database/dato	Søk	Søkeord	Antall treff	Avgrensninger
Figur 2	Nasjonal-biblioteket 28/02/2021	S1	Salafisme	13	Bøker; År 2000-2010
		S2	Salafisme	21	Aviser; År 2000-2010
		S3	Salafisme	1	Tidsskrift; År 2000-2010
		S4	Salafisme	76	Bøker; År 2010-2020
		S5	Salafisme	254	Aviser; År 2010-2020
		S6	Salafisme	16	Tidsskrift; År 2010-2020
Ikke i figur	Nasjonal-biblioteket 28/02/2021	S1	Salafisme	1 (bok)	Bøker; Aviser; Tidsskrift; År 1900-2000
Figur 3	Nasjonal-biblioteket 05/03/2021	S1	Islam Net	656	Bøker; År 2008
		S2	Islam Net	3039	Aviser; År 2008
		S3	Islam Net	102	Tidsskrift; År 2008
		S4	Profetens Ummah	291	Bøker; År 2008
		S5	Profetens Ummah	0	Aviser; År 2008
		S6	Profetens Ummah	0	Tidsskrift; År 2008
		S7	Islam Net	458	Bøker; År 2012
		S8	Islam Net	2779	Aviser; År 2012
		S9	Islam Net	89	Tidsskrift; År 2012
		S10	Profetens Ummah	24	Bøker; År 2012
		S11	Profetens Ummah	259	Aviser; År 2012
		S12	Profetens Ummah	8	Tidsskrift; År 2012
		S13	Islam Net	268	Bøker; År 2016
		S14	Islam Net	1983	Aviser; År 2016
		S15	Islam Net	34	Tidsskrift; År 2016
		S16	Profetens Ummah	34	Bøker; År 2016
		S17	Profetens Ummah	208	Aviser; År 2016
		S18	Profetens Ummah	4	Tidsskrift; År 2016
		S19	Islam Net	69	Bøker; År 2020
		S20	Islam Net	764	Aviser; År 2020
		S21	Islam Net	26	Tidsskrift; År 2020
		S22	Profetens Ummah	3	Bøker; År 2020
		S23	Profetens Ummah	9	Aviser; År 2020
		S24	Profetens Ummah	0	Tidsskrift; År 2020
Figur 4	Nasjonal-biblioteket 06/03/2021	S1	Fahad Quershi	0	Bøker; År 2008
		S2	Fahad Quershi	0	Aviser; År 2008
		S3	Fahad Quershi	0	Tidsskrift; År 2008
		S4	Ubaydullah Hussain	0	Bøker; År 2008
		S5	Ubaydullah Hussain	0	Aviser; År 2008

	S6	Ubaydullah Hussain	0	Tidsskrift; År 2008
	S7	Fahad Quershi	3	Bøker; År 2012
	S8	Fahad Quershi	20	Aviser; År 2012
	S9	Fahad Quershi	4	Tidsskrift; År 2012
	S10	Ubaydullah Hussain	1	Bøker; År 2012
	S11	Ubaydullah Hussain	13	Aviser; År 2012
	S12	Ubaydullah Hussain	0	Tidsskrift; År 2012
	S13	Fahad Quershi	7	Bøker; År 2016
	S14	Fahad Quershi	61	Aviser; År 2016
	S15	Fahad Quershi	1	Tidsskrift; År 2016
	S16	Ubaydullah Hussain	10	Bøker; År 2016
	S17	Ubaydullah Hussain	25	Aviser; År 2016
	S18	Ubaydullah Hussain	0	Tidsskrift; År 2016
	S19	Fahad Quershi	1	Bøker; År 2020
	S20	Fahad Quershi	13	Aviser; År 2020
	S21	Fahad Quershi	0	Tidsskrift; År 2020
	S22	Ubaydullah Hussain	0	Bøker; År 2020
	S23	Ubaydullah Hussain	0	Aviser; År 2020
	S24	Ubaydullah Hussain	0	Tidsskrift; År 2020

